

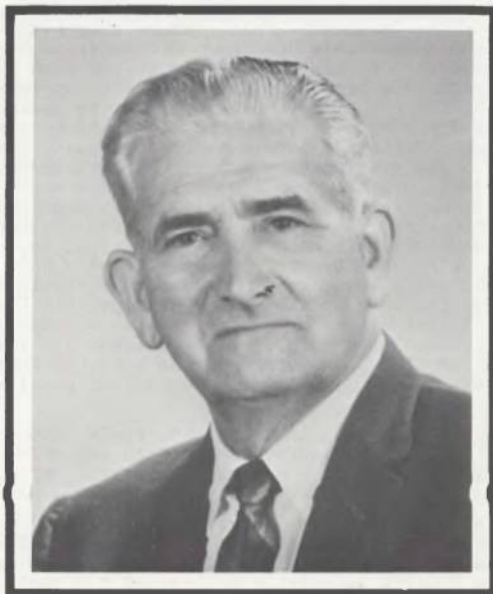
THE LAUMAN
МИРЯНИН

ДВОМІСЯЧНИК НА ПРАВАХ РУКОПИСУ

Рік XII.

Чикаго, січень - березень 1979.

Ч: 1(91).

ЮРІЙ ТЕОДОРОВИЧ

1906 - 1979

Прощайте!...

"МИРЯНИН" уже раніше прощався з українською громадою. То було в останнім числі 1972 року, коли в статті "Будьте здорові!" редакція проголосила, що видавництво "Мирянин" припиняє свою появу через "конечність переходу людини до відпрацьованім житті в стан спочинку". Це, очевидно, стосувалося до видавця, редактора й адміністратора в одній особі - Юрія Теодоровича, змороженого не так віком, як довготривалою тяжкою недугою.

Але в половині 1974 р. "Мирянин" відновив діяльність. Редакція заявила, що причиною віднови є інша "конечність": справи УЦеркви не покращали, а погіршилися; треба закликати, нагадувати, остерігати; треба давати свідчення правди і викривати дії фарисеїв, "доречних" і відступників... Доправда, не покращали справи теж із здоров'ям та з правом на відпочинок видавця. Але він, передумавши справу, прийшов до висновку, що як би не було, бездільно сидіти не повинен. Тоді він поклав на жертвник Великої Божої Справи останки своїх сил, свого здоров'я. Він поклав собі за обов'язок видержати на становищі до кінця.

І знову залунали тверді і рішучі заклики "Мирянина" по українській діаспорі. Особа видавця стала неначе персоніфікацією мирянина, оборонця рідної Церкви. Навіть діти в Чикаго, бачачи пана, що приходить до їх дому, називали його "Пан Мирянин". І він - як це сказав д-р О. Фаріон у прощальному слові біля домовини Покійного - був справжнім ПАНОМ МИРЯНИНОМ. Був виразником того всемирнянського патосу, на який складалася синівська любов, бунт проти неправди, виклик насильству та посиленій аж до меж обурення біль серця. Був репрезентантом того шляхетного мирянства, яке відрізняє вічні моральні вартості від дрібниць і приман шоденного життя. Він один з перших на сторінках свого журналу пропагував створення об'єднання окремих крайових товариств за Патріярхат УЦ і обстоював потребу включення організованого громадського чинника до старань за Патріярхат, бо слушно сумнівався, чи самі тутешні церковні чинники в си сте ми т.зв. еста бліш менту да ду ть со бі з ц им ра ду. Він кликав до єдності всіх українців-католиків, бо, мовляв, "Українська Церква - то надпартія Ісуса Христа, і до неї повинен належати кожний з нас, хто визнає Христове Євангеліє". Він звертався до громади: "Могутній збірний голос мирян повинен безперестанку лунати над нашою Церквою!" Він переконував, просив і картав. Здається, не було іншої української публікації в діаспорі, яка б так різко, принципово, безкомпромисово і з таким переконанням про слушність своєї справи несла в народ конструктивні гасла, без о бин я ків ро з к ри ва ю чи г рі ш ні ді ла но ві т ні х ф ар ис е ї в і п ос л і д о в н и к ів бі бі лі ї но го Ю ди.

Юрій Теодорович щиро й віддано послужив своїм пером рідній Церкві так у світі, як і зокрема в Чикаго, де при його видатній участі постала парафія св. Володимира і Ольги - зразок, як повинна виглядати справжня патріярша парафія Помісної Української Католицької Церкви.

Ця коротка евлогія закінчимо повторенням того, що було написано 7 років тому у статті "Бувайте здорові!": "Прощаючись з Вами, Дорогі Читачі, та дякуючи Вам за довір'я й підтримку, віримо, що й без "Мирянина" мирянський рух як цілість залишиться непохитий і вірний нашим прадідовським релігійним ідеалам" /1972, ч. 11 - 12/.

Слава Ісусу Христу :

Ватикан, дня 19 лютого 1979

Високоповажані Пані !

Прохаю прийняти щирі співчуття з приводу смерті
Вашого мужа і батька бл.п. проф.Мрія Теодоровича, а водночас
і запевнення молитов, щоб Господь прийняв його "в селеніє
праведних" і вінчав нетлінним вінцем у щасливій вічності,
а Вас, щоб потішив у великім смутку і кріпив у носенні важ-
кого хреста.

в і ч н а Й о м у п а м'я т ь !

A large, stylized handwritten signature in black ink, likely belonging to the Patriarch and Cardinal mentioned in the text below.

Патріярх і Кардинал

Високоповажані Пані
Пелагія і Оксана ТЕОДОРОВИЧ
ЗСА

ШАНОВНІ ЧИТАЧІ !

Сьогоднішнє число „Мирянина“, перше в 1979 році і дев'ядесят перше в черзі від початку появи журналу, є рівночасно ОСТАННЄ. Не видно нікого, хто взяв би на себе відповідальний труд продовжувати видання цієї публікації - і на тлі такої ситуації ще більше виділяється громадська і мирянська заслуга спочилого навіки видавця.

„Мирянин“ ліквідується і редакційно, і адміністраційно. Число, що оце приходить до Ваших рук, було в половині зретаговане і приготоваване до друку ред. Крієм Теодоровичем. Другу половину числа доповнили прихильники журналу і присвятили її утриваєнню світлої пам'яті вибулого з наших рядів видавця, і тому вона має характер виразно меморіальний.

Адміністрація перед своєю ліквідацією доводить до Вашого даскавого відома, що передплатникам журналу буде повернена вплатаена ними на 1979 рік сума з відрахуванням коштів цього числа. Однак, якщо б хтось хотів цьому призначити на ту чи іншу добродійну ціль, напр., на патріарший фонд, допомогу студентам богословії в Інсбруку, на стипендійний фонд Братства Молоді при парафії св. Володимира і Ольги і под., то просим не гайно повідомити нашу адміністрацію на дотеперішню адресу. Список жертводавців буде проголошений у пресі. Боржників просимо остаточно розрахуватися з видавництвом, щоб їх не гризло сумління, що покійний видавець мусів до них докладати і грошові засоби, і останки своїх сил.

Шановні Читачі, вибуття „Мирянина“ зі складу нашої патріархальної преси ні в яким разі не сміє послабити Вашої активності, стійкості і пильності у праці для утвердження прав Української Католицької Церкви! Підтримуйте ті пресові органи, які чесно і широко без хитрування стоять на позиціях нашої церковної помісності і патріаршого устрою. Передусім читайте місячник „ПАТРІАРХАТ“ і допоможіть йому чим хто може - статтями, дописами, пожертвами і кольпортуванням виконувати його велике діло поширювати нашу правду!

За цю нашу Святу Правду, Божу Справу старайтесь, змагайтесь, навіть боріться, але з ЛКБОВ'Ю - не з ненавистю!

НА ВІРНІЙ СЛУЖБІ

Біографічний нарис

60 - 70-ті роки нашого століття будуть записані в книгу історії Української Католицької Церкви як доба напруженої боротьби її духовних дітей за життя своєї Матері. В анналах тієї оборонної боротьби буде відведене місце і для „Мирянина“ та буде на почеснім місці записане ім'я Юрія Теодоровича, що був видавцем, редактором і адміністратором цього журналу.

Юрій Теодорович народився у Львові 5 липня 1906 р. в родині судового урядовця. Мав брата і три сестри, був наймолодший з рідні. Усім їм судилася сирітська доля. Юрій ще чотирирічною дитиною втратив матір, а ба

тільки вмер за два роки після смерті матері. Дітьми зайнялася дальша родина. Крій виростав у тітки в Красічині, на Перемищині, а в Перемишлі почав ходити до української державної гімназії. Коли найстарша сестра Ольга закінчила вчительську семінарію і дістала працю в сільській школі коло Самбора, вона перебрала на себе опіку над наймолодшим братом; вмістила його в бурсі в Самборі, і там Крій 1928-го року закінчив науку в учительській семінарії. Крій завжди з любов'ю і пошаною згадував свою найстаршу сестру, що стала для нього неначе другою матір'ю і допомогла йому „вийти в люди“.

По семінарійній maturі Крій став на працю учителя народної школи на мішаних польсько-українських етнографічних теренах в околицях містечка Динова – спочатку в Баричі, потім у Глідні. В 1931 р. одружився з Пелагією Івашків з Самбора. Вже в перших роках праці на „власнім хлібі“ виявилася характеристична риса його вдачі – організаційні здібності і прак-

Учительський збір школи ім. Митрополита
 Андрея Шептицького в Регенсбурзі в 1945
 – 1946 рр. Посередині дир. Крій Теодоро
 вич /у вишній сорочці/.

тичний підхід до життя. Він умів ладнати справи з в'їтими і громадськими радами, вмів переконати їх про потребу виділяти фонди на розбудову шкіл, а сам старався перед шкільними чинниками про побільшення школи, чи сла кляса і вчительських етатів. Його заходи мали успіх, а він сам з'єднав собі признання з боку шкільних інспекторів.

Загриміла II-га світова війна. Крій залишив свою Динівщину і був призначений на завідувача 4-класової школи у Вороблику Шляхетським між Сяноком і Коросном. Тут учителював недовго, бо треба було залишити рідний край і мандрувати на Захід перед навалюю зі Сходу. Але й тут, у Вороблику, він не обмежувався виключно навчанням у школі. Вишукував між учнями здібніших дітей, обговорював справу з батьками і спрямовував молодь у порозумінні з Шкільним Відділом УДК до середніх і фахових шкіл.

Опинившись на скитальщині в баварським Регенсбурзі, зорганізував 4-класну народну /початкову/ школу і керував нею від 1945 до 1949 р. Школа була зразково ведена. Як видно із документів, які св.п. Крій перевіз

до Америки, регенсбурзька школа в час свого найбільшого населення мала 290 учнів у 10 відділах і працювало в ній постійно або тимчасово 30 учителів. Не можна собі уявити доброї школи без поєднання навчального чинника з виховним. При регенсбурзькій школі існував Пласт і учнівський хор який виступав гостинно також ув інших таборах. Влаштовувалися національні свята, концерти, театральні вистави, екскурсії, виставки учнівських робіт. В 1948 р. школа обрала своїм опікуном Митрополита Андрея Шептицького, і тоді відбулася величава імпреза. Від того часу учні вчилися, працювали, а потім пішли в далекий світ з благословенням того, хто дав своїм людям найкращий приклад вірності рідній Церкві та християнським ідеалам батьківщини.

Історія школи разом з іншими матеріялами була потім надрукована в публікації „Під покровом Великого Митрополита“ /Чикаго 1960/. Виявилось, що Теодорович міг бути також добрим видавцем. Він заснував під фірмою школи в Регенсбурзі видавництво, що випустило 5 публікацій. Сюди належать, крім звідомлення з діяльності школи в 1945-6 рр., дві сценічні картини для дитячого театру, розвідка „Хочу бути здоровий“ та одноднівка „Малий школяр“ з матеріялами свята на честь Митр. Шептицького. Покійний умів зав'язувати знайомства з людьми з мистецького світу - літератами, графіками, а також із журналістами і публіцистами. Вони писали для очоленої ним школи вірші, сценки, спогади, популярні статті, а він після використання здебільша на сцені, давав їх друкувати. І так, у публікаціях, що вийшли старанням Крія Теодоровича, знаходимо такі прізвища, як Роман Купчинський, Роман Завадович, Іллян Тарнович, Кляян Максимчук та ін.

Зацікавлення видавничими справами не спинились і тоді, як Крій переїхав з родиною до ЗСА і став на працю у фабриці. У Чикаго він видав 1960 р. публікацію „Під патронатом Великого Митрополита“, у якій показана вся 4-річна діяльність регенсбурзької школи - з діаграмами та знімками. Теодорович, мабуть, був єдиним директором української школи на скитальщині, що перевіз до Америки всю її документацію і тут її опублікував. Вона стала вартісним причинком до історії нашого шкільництва з доби скитальщини. У Чикаго Теодорович був промотором перевидання вичерпаного вже тоді твору індуського письменника Мукерджі „Пригоди хороброго голуба“. Це відзначене нобелівською премією виховне оповідання для молоді появилось в оновленій редакційній формі 1961 р. Покійний аж ніяк не був такий заможний, щоб міг сам фінансувати книжки. Зате він мав особливий дар організувати для видань фінансову базу, сперту на одноразових пожертвах громадян. Цей його хист поширився згодом на громадську і харитативну діянку. Напр., у 1950 р. на такій базі він дав почин до започаткування українських радіопередач для дітей, а пізніше заініціював і кілька років проводив збірку датків на допомогу нашим студентам богословії в Інсбруку /Австрія/, що дає їм досі майже 6 з половиною тисяч дол.

Найбільший /і останній/ видавничий груд К. Теодоровича - видавання і редагування двомісячника /потім кварталника/ „МИРЯНИН“ /1967 - 1978/. Цю публікацію він присвятив обороні права на життя і розвиток зневаженої чужими і, на жаль, так часто „своїми“ рідної Церкви, стараючись опам'ятати заблуканих, освідомити незрячих, підбадьорити нерішених і згуртувати вірних своєї Церкві мирян для відповідної акції. Заслуга редактора „Мирянина“, між іншим, у тому, що він писав „просто з моста“, називаючи себе і речі „по імені“, твердо бив шкідників і відступників, чого не робила інша наша преса. Він довів до відома загалу чимало такого, що було б залишилося для громади невідомим і морально непокараним.

/Продовження на стор. 11/

НА СМЕРТЬ МИРЯНИНА

Слово д-ра В. Маркуся на поминак
після похорону св. пам'яті Юрія Теодоровича

Попрошавши 13 лютого 1979 р. у вічну дорогу бл. пам. Юрія Теодоровича, всі ми відчуваємо, що відійшла від нас виняткова людина, твердий характер, відданий працівник, відважний ідеаліст та ентузіаст нашої церковної справи. Відійшов Мирянин, що його треба писати з великої літери.

Покійний був наділений від Бога звичайними талантами, як багато з-поміж нас, проте зумів, як мало хто інший, своєю працею і послідовністю збагатити їх кількакратно. Важке життя й умовини праці на рідних землях чи й згодом на еміграції не давали йому можливості вирости на більшого масштабу діяча чи педагога, про яких постійно пишуть по газетах. Його особиста скромність та невисування себе наперед були також причиною цього. Але в житті і щоденній праці саме не про це йшлося Покійному. Не задовольняти особисті амбіції і вивисувати себе, а послужити своїй справі чи то національній, чи церковній, було головним призначенням і девізою життя пок. редактора Теодоровича.

Побіч інших, мав Юрій Теодорович одну рідку прикмету – відвагу діяти, мав ініціативність. Де інші воліли дискутувати, зводікати, розважати він брався за діло і ставив його серйозно. Якщо говорити про саму ініціативу журналу „Мирянин“, то його редактор умів бути й „один у полі воїн“ і на цьому посту він, як мало хто інший, умів устояти до кінця.

Нагадаймо, що майже дванадцять років тому „Мирянин“ появився виключно з ініціативи його самого як видавця і редактора, головного автора, адміністратора й фінансиста, який ніколи не заробляв на виданні, тільки до нього докладав. Хто інший з-поміж багатьох діячів мирянського руху був би здобувся на цей крок? А ред. Юрій Теодорович це зробив і до кінця свого життя не здавався. Хоч недуга йому прикро дошкуляла, так що тимчасово мусів припинити видавання „Мирянина“, то все таки незабаром повернувся до своєї праці і продовжував її до останньої хвилини, до останнього віддиху.

Випускаючи перше число „Мирянифа“ в квітні 1967 р., ред. Теодорович писав:

„Призначенням „Мирянина“ є інформувати український загальний про різні актуальні справи, зв'язані з церковним життям у Чикаго, а також до певної міри і поза Чикаго. Переживаємо часи і події, які напевно будуть записані на окремій сторінці Української Католицької Церкви в Америці. В час, коли ці події потребують безпосереднього і згідного з правдою навігнення, українська преса на нашому терені їх здебільша промовчує зі шкодою для загальної справи... Отож, тому що свідочтва правди не дають люди, покликані до цього з рації своєї професії, мусимо це зробити ми, звичайні миряни. Через те і назва нашого місячника – „Мирянин“.

Сьогодні, після одинадцяти років від випуску першого числа та понад десятирічної появи журналу, можна сказати, що „Мирянин“-журнал і Мирянин-Редактор вповнили своє призначення і завдання гідно й успішно.

Одинадцять річників „Мирянина“ – це чимале досягнення, це документиція наших змагань за самобутність Церкви, обряду, збереження традицій, це водночас боротьба проти загрозливих явищ і тенденцій, проти латинізаторства, асиміляції і, взагалі, продажности своїх людей серед клиру і рядо-

вих вірних. Не лише події в Чикаго звертали увагу покійного тепер редактора і його журналу, але й далеко поза ним. Де лише виникали неподобства в нашому житті, ред. Теодорович на них реагував. Він зумів діставати багато інформації, намагався їх перевірювати, вів у цій справі велику кореспонденцію. Справді, дуже швидко "Мирянин" став не лише журналом для чикагських справ оборони календаря, традиції і обряду, але загальним мирянським виданням з виразною ідеологією, настановою, що нагадувала позиції колишніх церковних братств в Україні. Друкованим словом і зброєю пера боровся редактор Теодорович за добру справу.

Не раз недруги закидали пок. редакторові "Мирянина", що він звертає увагу лиш на негативні сторони і їх переяскравлює. То не був виправданий закид. Коли існувала справжня небезпека і різні заходи чи поведінка осіб та установ загрожували самому існуванню нашої Церкви і її цінностей, "Мирянин" був гострий, висловлював тверду правду, не загортаючи її в паперці. Цього вимагала рація речей і журналістична та мирянська чесність. Коли ситуація мінялася, і коли не раз ті самі люди, що попередньо робили помилки, а то й діяли на шкоду, виправляли свої дії, ред. Теодорович міг бути великодушним і знов же - згідно з журналістичною чесністю - готов був висловлюватися позитивно про ті самі установи та людей.

Але "Мирянин" визрівав у своїх змаганнях та ідеології. На позитивні дії та ініціативи нашого мирянства й церковного проводу він відгукувався наскрізь прихильно. Він сам розпочинав певні акції, до яких не бралися інші, більше покликани до цього. Ось нагадаймо його особисту ініціативу зібрати фонди для допомоги богословії в Інсбруці. З великим ентузіазмом писав "Мирянин" про розбудову патріярхії, про "Патріярший Фонд", а зокрема про будування собору св. Володимира і Ольги в Чикаго. та розвиток парафіяльного життя. Низка ініціатив редактора мала загальноцерковне значення. Він видавав листівки та матеріали, що стосувалися до цілої нашої церковної ситуації і змагань за патріярхат. Вони були передруковувани, перекладані на інші мови і появлялися навіть у чужій пресі.

Великим особистим переживанням і маніфестацією повної відданости Церкві був виїзд ред. Теодоровича до Риму у вересні 1968 року. Він був шасливий завжди, коли міг бачити і зустрічатися з Патріярхом Блаженнішим Йосифом. Ще й донедавна мріяв знов поїхати до Риму і скласти поклін Його Блаженству. Доля не судила йому цього. Знеможений недугою, він залишив нас не закінчивши своєї праці. Але закінчив її певний етап - гідно і зразково.

З ним і його відходом у вічність закривається також одна сторінка на ших змагань, у яких "Мирянин" відіграв свою незаперечу ролю в Чикаго і поза ним. Коли з кінцем 1972 р. через недугу ред. Теодорович був примушений тимчасово припинити видавання журналу, він так писав у своїй редакційній статті-програмі:

"Прощаючись з Вами, Дорогі Читачі, та дякуючи Вам за довір'я й підтримку, віримо, що й без "Мирянина" наш мирянський рух як цілість залишиться непохитний і вірний нашим прадідівським релігійним ідеалам і йому присвічуватиме мудрість Франкового афоризму: „Ти на ніч не дивись, яка б ніч взагалі не була на землі - прийде ранок колись!“

Раніше чи пізніше - продовжував "Мирянин" - ніч напевно проміне і негода скінчиться, зійде сонце і „світ тихий невечерній новий засяє!“

Оце і є й тепер прощання редактора Теодоровича і його "Мирянина" з нами всіма; це і є його заповіт, заповіт чесного, відважного і незламного борця, перед характером і моральною силою якого складалася сьогодні по-

Продовження на ст. 30.

ПОДИВУГІДНА ПРАЦЯ

Замість прощального слова

Подивугідна була праця бл.п. Крія Теодоровича для Помісної Української Католицької Церкви. Ця праця і приспичила його відхід у вічність.

Видаючи журнал „Мирянин“, він коштом свого здоров'я проводив велику освідому акцію; став в обороні рідної Церкви тоді, коли вона цієї оборони найбільше потребувала. То були часи посиленої нагінки української католицької преси проти оборонців прав УКЦеркви; часи конспіративного промовчування нехристиянських діл власть імущих, часи невідомости і байдужости подавляючої більшости вірних, які думали, що читати патріархальні журнали і ставати в обороні рідної Церкви — гріх.

Його незмірно боліла байдужість української преси до життєвих справ нашої Церкви і свідоме промовчування руйнівницьких дій різних духовних чинників. З радістю відмічував він відважні виступи вірних Патріархові владик і священників. Не раз висловлював жаль до тих священників, у яких не стало відваги обороняти рідну Церкву. Журився, „чому Т-во Священників св. Андрея завергло, затихло, не проявляє ніякої діяльности, навіть вже й не содяться...“

Допомагав Крій Теодорович, де тільки міг, і старався зробити все можливе, щоб здійснилися великі задуми Іх Святости Патріарха Йосифа для зміцнення єдности нашої Церкви та розбудови її патріархату. У своїй віддаві праці був принциповий, прямоплінійний і ніколи не кривив душею.

На адресу Управи Світового Т-ва за Патріархальний Устрій УКЦеркви ред. Теодорович протягом років посилав даром по 10 прим. кожного числа „Мирянина“ для Красних Патріархальних Товариств у різних країнах. Також не раз вислав нашим владикам і священникам посижки летунською поштою. В 1975 р. передав до Риму більшу кількість чисел журналу для роздачі прочанам із Югославії. Вони з радістю та вдячністю їх приймали. Ця важлива о-свідомна праця принесла плоди, і многи по різних країнах прозріли...

В 1976 р. він допоміг зорганізувати Відділ Патріархального Т-ва в Аделайді /Австралія/, де постійними виступами проти Патріархату давався в знаки священник-василіянин Євген Лафк. У листі з 15 липня 1976 редактор просив прислати йому копію статуту для цього товариства.

Любив він, очевидно, також свою парафію св. Володимира і Ольги, гордився прегарним собором, де на фронтівій стіні пишасться мозаїка „Хрещення України“. У листах постійно згадував про найновіші події з її життя, як от про посвячення площі під будову, урочистість входу в храм при участі понад 4.000 вірних, виступи Театральної Студії Молоді та інших ансамблів, святкування 10-річчя, відслонення мозаїки...Прислав „Церковний Вісник“, стрічки, прегарні календарі, образки, програмки імпрез та інші пам'яткові матеріали.

Переглядаючи річники журналу „Мирянин“, немов проходимо знову через історичні події минулих років. Пригадуються призабуті нехристиянські діла тих, які нашу Церкву були призначили на загладу — так чужих, як і своїх. Знаходимо там відбитки матеріалів прихильної нашої Церкви преси, як от переклад статті історика Церкви д-ра Г. Кюнера із „Вельтхохе“ 24. IX. 1975, у якій автор із невдоволенням пише про те, з якими почетом папа Павло VI приймав Іді Аміна під час авдієнції 10. IX. 75: „Для Аміна застосовано церемонію прийняття, передбачену тільки для монархів...“

Папа Павло VI поспішив назустріч Амінові з широко простягненими руками" /„Мирянин“, січень - березень 1976/. Ю. Теодорович мав також відвагу розкрити і нагадувати автора скандальних пасквілів під назвою „Кропило“. Це бодай прояснило ситуацію, хоч не багато вплинуло на самого автора, бо такі самі матеріали появляються час від часу і тепер. Різні особи, в тому і ред. „нашого голосу“, звертались уже до проводу Василянського Чину, щоб автора „Кропила“ вислати на облідування до лікаря-психіатра, бо його негідна діяльність компромітує передусім такі Василяни. Писав ред. Теодорович і про інших негідних священників, а в тому про автора пасквілів з вінніпегської епархії, спрямованих проти Патріярхату і особисто проти Блаженнішого /„Мирянин“, жовтень - грудень 1977/. У своїх листах Крїй Теодорович не раз згадував і осуджував поіменно тих, які топтали права нашої Церкви, виконуючи накази Конгрегації для Східніх Церков. Його боліла нещирість і постійні намагання духовних осіб перехитрити та ошукати мирян, боліла байдужість, а то й ворожість деяких владик до життєвих потреб усіма переслідуваної рідної Церкви.

Діставав ред. Ю. Теодорович багато листів із висловами признання від свідомих мирян і духовних осіб, які високо цінили його віддану працю та видавання журналу, в якому виявляв гірку правду.

Лікар заборонив йому працювати. В листі з 24 грудня 1971 ред. Теодорович писав, що знову мусить іти на 2 - 3 тижні до шпиталю, а лікар заявив категорично, що „з „Мирянином“ треба дати собі спокій; нехай інші видають і нищать при тій роботі своє здоров'я“. Але в почутті обов'язку перед рідною Церквою, над якою знущалися навіть деякі наші владики, К. Теодорович продовжував видавання журналу аж до кінця 1972 року, після чого настала півторарічна перерва. Проминуло пів року, і вже в листі з 13 червня 1973 він скаржився: „...баную за „Мирянином“ до тої міри, що не знаю, що з собою робити. Читання газет мене денерує і злостить частю їх зміст і глупота“. І вже далі снував пляни, „Не дас мені спокою думка видати спеціальне видання журналу „М“ з описом побуту Патріярха п.з. „Світла та тіні з побуту Патріярха в ЗСА“.

Уже тоді також застановлявся над відновою журналу і реорганізацією мережі кольпортерів. Писав, що потрібно більше поширювати „Мирянина“ в Нью-Йорку, Дітроїті, Клівленді, Вовфало та інших осередках, „бо с ще там багато 'мертвих душ' завдяки отцям Василянам...“ Не раз дорікав тим, які „за миску конгрегаційної сочевиці запродують права нашої Церкви“. У листі з 22 жовтня 1973 з журбок запитував: „У програмі СКБУ не знаходжу ніякої згадки про справи помісности і Патріярхату УКЦеркви. Чи повторить ся рік 1967?“ Брак „Мирянина“ давався відчувти шораз більше, і тоді ред. Теодорович без огляду на стан здоров'я вирішив відновити його. Перше чи сло, після перерви, появилося з датою липня-вересня 1974. Тепер це вже був не двомісячник, але кварталник, бо на частішу появу не вистачало сил. У листі з 14 квітня 1975 р. К. Теодорович з радістю писав: „Хай Все вишньому буде слава та подяка, що наш Блаженніший відважился під посланням поставити підпис „Патріярх!“ Ред. Теодорович належав до тих, які невимовно раділи цю епохальному подією, бо любив рідну Українську Церкву і ділами що любов підтверджував згідно з наукою Ісуса Христа: „Воде твій скарб, там і серце твоє“ /Мат. 6, 21/.

Попри турботи зі здоров'ям, до чого, очевидно, у великій мірі причинилося подія в Помісній УКЦеркві, він продовжував свою віддану працю. „Відавши „Мирянина“ до друкарні, був я змушений піти до шпиталю... вийду правдоподібно десь при кінці цього тижня... і поїду з моїм добрим

приятелем робити експедицію" - писав він у листі з 22 вересня 1975. А 15 жовтня 1975 повідомляв: „Я від вчора знов у шпиталі. Тепер буду тут трохи доще..." І в такій ситуації, в таких тяжких умовах Ю. Теодоро вич обороняв відважно права помісної УКЦеркви, яку інші не вагалися роз членувати і руйнувати.

У своїй праці натрапляв він ще й на інші перешкоди. Ось у листі з 30 серпня 1978 скаржився на те, що деякі кольпортери „не висилають на лежності за продані журнали", а один із них „із Асторії вже віддавна винен за 125 примірників, в січні 1977 вислано йому останній пакет". „Мирянин" появляється з кінцем жовтня. Це перше мого записнення за 12 ро ків. Його дояв, Здається, що на тім числі закінчу... вже не стає сил" - повідомляв у листі з 17 жовтня 1978. Але після короткого відпочинку він вирішив продовжувати і видаєти 1-ше число 1979-го року в половині люто го. Невблаганна смерть застала його при праці. Згинув, як воляк на фронті.

Останнім часом ред. Теодорович вже не писав листів, бо навіть і це забирало йому дорогий час і втомлювало його. Зате час від часу телефо нував з далекого Чикаго, щоб обмінятися думками й вістками про найнові ші події. Остання така розмова відбулася в суботу, 3 лютого. А за кіль ка днів / 8 лютого / закінчився його життєвий шлях. Для Дружини Покійно го Пеларії та Доні Оксани то був найбільше трагічний день. Немає слів, якими можна б описати їх безмежний біль. Хочу запевнити, що в цьому го рю вони не були самі. Цю велику втрату болюче відчули, крім родини, та кож їхні приятелі, співробітники „Мирянина" і його читачі по різних континентах світу. Помісна Українська Католицька Церква втратила відда ного оборонця, а рух за Патріярхат - відважного воїна, якого неможливо заступити.

Stepia Kuziak

НА ВІРНІЙ СЛУЖБІ

/ Закінчення з сторінки 6 /.

Бл. п. Крії був гордий з того, що з його роду, роду Теодоровичів, походила мати ісповідника і мученика за віру, рідну Церкву і нарід - єпископа Василя Величковського. "

Коли взяти до уваги, що видавання „Мирянина" впродовж ліроків при пало на час тяжкої його недуги, то без перебільшення можна сказати, що то було справді героїчне змагання „на двох фронтах".

Того дня, в четвер, 8 лютого ні стан його здоров'я, ні поведінка не виявляли ніяких познак, що фатальний момент так близько. Досипляючи безсонну, як звичайно, ніч він прокинувся коло 9-ої години, з'їв сні дання і чекав на пошту - листи і матеріали від співробітників. Після другого снідання дивився на телевізію, а потім сів за стіл, де стояла писальна машинка і лежали течки, заадресовані конверти до передплатни ків і записані аркуші-сторінки журналу. Тут він приготовав чергове чу сло "Мирянина", що мало появилися в половині березня. І тоді сталося.. Безсилля тіло впало на підлогу...Ніякі заходи врятувати життя не помо гли. Редактор умер, мов воляк на фронті, на своєму посту - при робочім столі. Перервалася нитка невсипучого жертвовного життя...

Похорон тлінних останків Крія Теодоровича відбувся з собору св.Во лодимира і Ольги на цвинтар св. Миколая 13 лютого 1979 року.

Захар Залужний

ПАТРІАРШІ ПАРАФІЇ

Перша патріярша парафія постала в 1968 році в Чикаго у відповідь на асиміляторські заходи наших церковних кругів. Події з тих невеселих часів були описані в журналах „Листи до приятелів” і „Мирянин”.

Від того часу проминуло понад 10 років, і парафія св. Володимира і Ольги, яка зродилась і виростала в незвичайно тяжких умовах, може тепер похвалитись великими досягненнями. Пресвященний Ізидор Борецький у повідомленні про відхід у вічність о.крилош. Пав

ла Джулинського, першого її пароха, ствердив що парафія св. Володимира і Ольги „стала взором для всіх парохій Помісної Української Ка толицької Церкви на поселеннях” /„Наша мета” 16 грудня 1978/. І дійсно, там „одними устами й одним серцем” миряни із священнослужителями моляться за Святого Патріярха Йосифа. І не тільки моляться, але й працюють у тому напрямі, щоб важливі задуми Голови рідної Церкви могли бути переведені в життя. Там є гармонійна співпраця між священниками та бра тствами і сестрицтвом у спільному прагуванні до розбудови і закріплення помісности нашої Церкви.

Так воно є також і в інших патріярших парафіях на терені ЗСА. Пригадую, що під час перебування Патріярха УКЦеркви у Філадельфії в 1976 році тільки в одній парафії в тому місті поминали Блаженнішого як Патріярха - в патріяршій парафії св. Архистратига Михаїла. І тільки там співали „Молитву за Патріярха”.

Оті патріярші парафії є сазами, де плекається наш обряд у всій його красі й чистоті. Це, очевидно, має також деякий вплив на сусідні парафії та до певної міри сповільнює загрозливий процес асиміляції й відчуження від нашої Помісної Церкви.

Багато церков будуються по різних місцевостях нашого поселення, та час то вони в чужому архітектурному стилі і не мають нічого спільного з духовними надбаннями Українського Народу. Не раз нема в них навіть іконостасів хоч у нашій Божественній Літургії це необхідна конечність. Все це свідчить про духовне убожество священників, які не знають українського обряду, і тому їм байдуже, а також і вірних, які у своїй неслівності не обов'язують духовних надбань предків. На жаль, є також такі духовні особи, які у рабській вислужливості стараються уподібнити наші церкви до римокатолицьких та за смілювати якнайбільше наших людей, а головню молодь.

Без сумніву, важно, щоб не тільки будувати церковні будівлі, але щоб виповнити їх українською духовістю. Без того вони стають осередками ви народовлення, засобом асиміляції. Відповідальність за це спадає на цер /продовження на наступній сторінці/

ПРИ КОЖНІЯ НАГОДІ СКЛАДАЄМО ПОЖЕРТВИ

НА БУДОВУ ХРАМУ СВЯТИХ ВОЛОДИМИРА Й ОЛЬГИ

ковну владу, а передусім на священників. Можна навести багато прикладів, коли то священники насильно старалися впровадити чужу нашої Церкви мову до богослужень, не зважаючи на протести парафіян включно із свідомою молотом. Згадати б хоч асиміляторські заходи трьох давніших парохів у Трен-тоні та отців Редемптористів у Вашингтоні.

У патріярших парафіях такої небезпеки нема — там рідну українську мову плакають і дорожать нею. Там стараються використати всі можливі засоби для збереження нашої молоді та поглиблення її національної свідомості. Одним із таких засобів є також „Театральна студія молоді” в Чикаго, якої вплив через виступи по інших містах сягає далеко поза парафію св.Володимира і Ольги. 30 листопада 1975 Студія вдруге приїхала до Філадельфії. Не тільки гра юних акторів, але також їх особистий чар полонив присутніх. А, крім того, оті молоді актори говорили чистою українською мовою не тільки на сцені, але також поміж собою. Це, очевидно, мало великий позитивний вплив на їхніх однолітків у Філадельфії, які мали можливість зустрінутись із ними перед імпрезою і після неї. На залі між публікою був ТІЛЬКИ ОДИН український католицький священник — о. Лев Любинський із патріяршої парафії св. Архистратига Михаїла.

Від грудня 1968, цебто вже понад 10 років, парафія св. Володимира і Ольги видає „Черковний вісник”. Цей гарно редактований двотижневик можна б назвати ще одним патріярхальним журналом; на його сторінках майбутні історики і дослідники нашої доби знайдуть цінні відомості про оборону прав Помісної УКЦеркви. Кожного року старанням Братства св. Андрея там також виходить „Календар-Альманах” із цікавими статтями на різні актуальні теми. Очевидно, кожного року парафія видає також стінні календарі, старанно прикрашені іконами українських святих, ілюстраціями церков або портретами Ісповідника Віри Патріярха Лосифа. Під час відвідування домів парафіян священники тої парафії дарують вірним іконки наших святих. І навіть це має велике виховне значення та є доказом дбайливості духовних отців про довірену їм паству та про нашу Помісну Церкву. /Ми вже бачили роздані в інших парафіях Йорданські „образки” з гірськими красвидами та альпійськими коровами — прим. ред./ Все там близьке, рідне, своє, тісно пов'язане з традиціями наших предків.

Про імпозантну будівлю собору св. Володимира і Ольги та прегарну мозаїку „Хрещення України-Руси” на фронтівій стіні з подивом висловлюються не тільки свої, але й чужинці. При тому слід згадати, що там найбільш зібрано на Патріярший Фонд. Промотором тої справи є д-р Роман Смик, який також постійно видає пропам'ятні коверти, картки, стрічки, жетони та значки — важливий пропагандивний засіб між своїми і чужими.

З парафії св. Володимира і Ольги поширилася на всю діаспору „Молитва за Патріярха”, яку хор „Прометей” з Чикаго співав у Римі не тільки в базиліці св. Петра, але також під час аудієнції у папи Павла VI. Тепер співають її свідомі українці-католики не тільки у ЗСА і Канаді, але, очевидно, також у далекій Австралії, у Франції, Німеччині, Бельгії, Англії та по інших країнах Європи й Південної Америки. Про її поширення також подбала патріярша парафія в Чикаго кількарізним передруком нот і тексту в „Черковнім віснику” та виданням образців з текстом тої молитви. Описля передруковували її різні патріярхальні публікації, а патріярхальні дячки дбали, щоб з тою пісню-молитвою познайомили мирян на своїх теренах. /Все таки зовсім недавно показалося, що в нью-Йоркським Святим Крісті вірні її не вміють! — прим. ред./ В останніх місяцях появились у розпродаж платівки із Божественною Літургією та „Молитвою за Патріярха” у виконанні парафіяльного хору „Прометей” із о.митратом М. Вутринським. В 1976 році на

Великдень Воскресну Службу Богу цього хору при соборі св. Володимира і Ольги передано через „Голос Америки" в Україну, звідки опісля прийшли зворушливі листи з висловами вдячності.

Ця патріярша парафія також дбас про наших в'язнів сумління в Україні і перейняла опіку над Іосифом Терелею та Левком Лук'яненком. Сестрицтво завело в аудиторії собору спеціальну постійну крамничку з прибутками, що призначені на допомогу переслідуванім нашим братам.

Усі патріярші парафії утримують дружні взаємини з православними парафіями, а їх духовенство і вірні часто зустрічаються при нагоді спільних молебнів, поминок та празників. Всі вони в попередні роки користувалися гостинними приміщеннями православних церков, які їм широко помагали в потребі. Цей так дуже потрібний наш український екуменізм продовжується і, можливо, пошириться також на інші терени.

При патріярших парафіях зорганізовано братства і сестрицтва, себто такі організації, які були традиційними в нашій Східній Церкві, замість перебраних з латинської Церкви Марійських дружин, Лицарів Колумба тощо. Братства і сестрицтва займаються церковно-релігійними та культурно-освітніми справами. Сестрицтво Покрова Пресвятої Богородиці при соборі св. Володимира і Ольги в Чикаго протягом останніх 10 років пожертвувало суму 11.270 дол. на допомогу потребуючим у Бразилії, в'язням совісти в Україні, студентам-богословам в Інсбруці, жертвам повені в Кословії та місцевим хворим. З грудня 1978 Сестрицтво влаштувало т.зв. „голодний обід", а прибуток з нього призначило на допомогу українським політичним в'язням. Після молебня в соборі, відкриття імпрези та запалення свічок с.Орися Гарасовська запросила також усіх політв'язнів символічно засісти за приготований посередині почесний стіл: „Сідайте тут, біля нас! Будьте духом з нами! Оживіть нас!.." маленькі діти поклади на той стіл вінок із калини - символ духового єднання з Нескореними в Україні. На екрані були показані зображення політв'язнів та були подані короткі довідки про них. Опісля присутні прослухали привіт Іх Святости Патріярха Іосифа для III СКВУ, а також слово Н. Світличної. Обід, що його споживали учасники, складався тільки з чорного хліба і меду. З глибоким пістимом оглянули присутні також виставку вишивок з релігійними мотивами, що їх невідома жінка-в'язень за проєктом Заливахи вишила голкою з риб'ячої кістки на кусках тюремного одягу витороченими з цього одягу нитками.

На терені парафії св. Володимира і Ольги діє також Братство молоді ім. св. Бориса і Гліба, яке при нагоді ювілейних святкувань 10-річчя парафії склало 2 тисячі дол. на стипендійний фонд студентів богословії в Римі. Це дуже гарний жест з боку тих молодих людей, які з таким зрозумінням ставляться до важливої справи виховання нових священників.

Братства і Сестрицтва існують також у патріярших парафіях у Клівленді та Філадельфії. Зорганізувалося також Братство в Ньюарку, але там натрапляє на постійні труднощі, бо місцеві священники парафії св. Івана Хрестителя не допускають його до участі в церковному житті. Оце і є одна із різниць між патріяршими церквами, зверненнями обличчям до Бога і України /як це гарно був висловив пок. Микола Шлемкевич/, а тими парафіями, в яких священники ще далі орієнтуються на „всемогутню" /так їм здається/ Східню Конгрегацію.

В суботу, 14 жовтня м.р. відбувся в Чикаго 2-ий З'їзд Союзу Братств і Сестрицтв при участі 45 зареєстрованих делегатів. Мережа братств і сестрицтв постійно зростає в міру того, як зростає свідомість вірних по різних парафіях. Вони існували при наших церквах у минулому, вони мають свою славу традицію, а чужі новотвори - різні „ліги", „соціаліти" і „лицарі

Колкмба"проникли до наших церков через малу релігійно-національну свідомість, незнання історії і традицій рідної Церкви та почуття меншевартості.

Щоб ознайомити вірних із загальною структурою і символікою Божественної Літургії, Сестрицтво св. Анни у Філадельфії розпланувало ряд доповідей. Цю діяльність продовжувано у формі проповідей о. Любинського, а опісля вирішено ці інформації про Божественну Літургію видати друком. І так 14 вересня 1977, на початку церковного року, вийшов 1-ий зошит цього видання, а чергові появлялись першої неділі кожного місяця. Цих 12 зошитів „Літургійно-Церковного Року“, виданих парафією св. Архистратига Михаїла під духовним керівництвом о. Льва Любинського, є цінним вкладом у розбудову помісности нашої Церкви. Про уважливість, дбайливість і любов до рідного обряду свідчить також факт, що на сторінках того видання знаходимо заставки, ініціали та кінцівки з Віблії, Псалтиря та Часослова І. Федорова з 1570 р.і орнаментативно обрамлень ікон XV - XVI століття.Ця патріярша парафія видає постійно „Парафіяльні вісті“ зі статтями про справи Помісної Церкви. На її терені діє також Братство св. Архистратига Михаїла і Братство Молоді ім. св. Івана Богослова.

„Вісті“, зі сторінок яких пробивається турбота за долю нашої Церкви, видає патріярша парафія ім. Покрова Пресвятої Богородиці у Клівленді. Вона в першій половині грудня врочисто відзначила 5-річчя свого існування. Велику релігійну та освідому працю на цьому терені проводить Братство св. Юрія Переможця, Сестрицтво Покрова Пресв. Богородиці і Братство Молоді св. Архистратига Михаїла під духовним проводом о. д-ра І.Тилявського. Тут видаванням пропам'ятних значків, жетонів і стрічок з релігійною тематикою займається п. С. Кікта.

У стані організування є патріярша парафія Святої Тройці у Вашингтоні. Її вірні покляли собі зберігати і плекати обряд рідної прабатьківської Церкви в усій його чистоті, що, сподіваємося, буде мати великий вплив на сусідні парафії.

Слід підкреслити, що в Австралії всі парафії є властиво патріяршими, а всі отці духовні стоять впевнено по стороні Голови УКЦеркви та поминають його як Патріярха ще від лютого 1973 року. Це передусім заслуга Преосвященного Владики Івана Прашка, якого шанують і високо цінують свідомі миряни УКЦеркви в цілому світі. Щоправда, були на тому терені клопоти з о. Лациком, який намагався там проводити „василіянську лінію“ і постійно виступав проти Патріярха Йосифа. Тепер, коли в Аделаїді душпастирюють уже свої священники /хоч о. Лацик досі вперто займає парафіяльну резиденцію/, знову настав мир і всі спільно працюють над розбудовою та утвердженням Патріярхату. Про стан і закріплення патріяршого руху на терені Англії, де існує патріярша парафія в Галіфаксі і така ж каплиця в Лондоні, вміщені ближчі інформації на іншому місці цього числа.

У патріярших парафіях панує щирість і любов до Помісної УКЦеркви і гди бока пошана авторитету Їх Святости Патріярха Йосифа. Там священники і миряни дбають про чистоту обряду та про єдність цілої нашої Церкви, стаючи в її дважно в обороні її прав. Своїм добрим прикладом вони позитивно впливають на довколишні парафії і у висліді багато несвідомих мирян навертається на путь праведних. Про многогранну діяльність патріярших парафій можна б і треба багато писати. Тут тільки коротко і неповно подані деякі інформації про їхню корисну працю в розбудові Патріярхату.

Дарин Кузек

ДИВНА ЖУНАЛІСТИЧНА ЕТИКА

НАС, у чикагській громаді, вже від деякого часу запанував мир на перковному відтинку, і це в першій мірі треба завдячувати нашому Владиді, Преосвященному Ярославові, та деяким людям доброї волі, так духовним, як і світським. Але, все таки є ще далі різкі дисонанси, на які в ім'я правди треба звернути увагу людей. Бо зла толерувати не можна. І знов, на жаль, доводиться нам натаврувати чикагський єпархіяльний орган "Нова Зоря", і то не тільки за зміст неприхильних для нашої Помісної Церкви статей, але також і за журналістичну етику редакції. Читачам "Нової Зорі" напевно добре відомі статті, підписані ініціалами м.б., в яких автор немилосердно критикує прямування нашої Церкви до ослаблення повної помісності і патріархату, до збереження наших традицій і обрядів, хоч ці речі не є якимись видумками поодиноких людей, тільки вимогами Другого Ватиканського Вселенського Собору, який доручає всім східнім католикам шанувати, плекати і зберігати свої літургічні, канонічні й богословські традиції. Тому не диво, що після Другого Ватиканського Собору почався в нашій Церкві рух за повернення нам наших законних прав та за відродження нашого обряду і духовості. Ці справедливі змагання стали предметом гострих атак зі сторони "Нової Зорі", особливо одного із її дописувачів, пана м.б. Свідомі читачі реагували на ці напасливі писання на сторінках інших органів, але знайшлися і такі, які написали протест прямо до "Нової Зорі" з 17 грудня 1978 р. Редакція, помістивши цього листа, додала до нього свій коментар, мовляв, треба "дати змогу вислову інакше думачій людині, тримаючись старої римської засади" "*audiat et altera pars*", а це значить по-українському: "треба вислухати і другу сторону". Усе це звучить дуже гарно, по-християнському і по-демократичному, але після цього слідує дальші речення, які стараться ослабити аргументи Богдана Лончини. Редакція пише: "Завважуємо одначе, що автор, закидаючи м.б. противорічність, сам із неї не визволився, а тон його полеміки аж надто різкий. Варто усім нам подумати над методами вислову, які радше могли б гоїти та бальзамом лагідности лікувати наші рани".

Нам здається, що читачі "Нової Зорі" вже багато начиталися статей м.б. і тепер повинні прочитати відповідь на ці писання без редакційного коментаря, який старається оправдати м.б. і робить несправедливі закиди Богданові Лончині. Читачі мають право на власну думку про ці справи, і редакція не повинна тут вмішуватися. А коли вже хоче давати коментарі, то хай у першій мірі зробить це у відношенні до м.б. та порадить йому, щоб подумав "над методами вислову, які радше могли б гоїти та бальзамом лагідности лікувати наші рани". Виглядає, що редакція застосує тут дві мірки, а це неетично, і таке явище не повинно мати місця в католицькій журналістиці. Цікаво, що "Нова Зоря" так багато пише про пошанування поглядів інших людей, а сама цього не робить, тільки своїми коментарями старається не допустити до повного вислову інакше думачих читачів.

Ту неетичну, недемократичну і, ми б сказали, нехристиянську засаду вживання двох мірок бачимо також у числі "Нової Зорі" з 7 січня 1979 р. М. Турянський написав короткий коментар щодо висловлених думок у статтях м.б. і відповіді Богдана Лончини та зробив таке завваження: "Немає найменшого сумніву, що, коли б серед ієрархії польської Католицької Церкви існувала була така сама неузгідненість поглядів, як це діється серед ієрархії української Католицької Церкви, то ніколи краківський Кардинал Кароль Войтила не був би обраний Вселенським Архисреєм". І знов вражає об'єктивного

читача дивний факт, що навіть коротенького листа М. Турянського не залишила редакція "Нової Зорі" без свого критичного коментаря. Виглядає, що редакція і м.б. мусять в кожному випадку мати останнє слово, "поставити на своєму", щоб читач, Боже борони, не виробив собі власного погляду.

Редакція старається відкинути слухний закид М. Турянського, який стверджує брак однозгідності серед нашої ієрархії і ставить нам за приклад польських єпископів. Вона відповідає: "Кожна здорова критика є корисна і побажана, але щоб вона була об'єктивною, тоді треба вставитися в положення тих, яких критикуємо. Старинні індіяни молилися: "Хай великий дух допоможе мені ніколи не судити другого до часу, доки не зможу ходити хоч два тижні в його сандалах". Цими словами редакція "Нової Зорі" хоче правдоподібно сказати, що обставини, в яких живуть і діють польські єпископи, є більше пригоди для збереження між ними єдності і однозгідності, ніж це є у випадку наших владик. Таке твердження - ЦЕ ВЖЕ СПРАВЖНЯ НІСЕНІТНІЦЯ! Бож наші єпископи живуть у вільному світі, ніхто їх не переслідує, ніяка в'язниця чи інша кара їм ще не грозить за об'єднання і здійснювання постанов Другого Ватиканського Вселенського Собору про Східні Церкви.

Польські єпископи спромоглися зберегти єдність у дуже важких обставинах, під натиском комуністичного режиму, який хотів їх поділити і позбутися здецидованого антикомуніста, примаса Польщі, кардинала Вишинського. Коли Ватикан старався зав'язати безпосередні контакти з Варшавським урядом, поминувши польську ієрархію, то польські єпископи рішуче спротивилися цьому і заходів Ватикану нічого не вийшло. Коли кардиналові Вишинському скінчилося 80 років, то він, згідно із законами латинської Церкви, подав резиґнацію до Апостольської Столиці, але рівночасно всі польські єпископи написали листи до Ватикану, щоб цієї резиґнації не прийняти, і так воно сталося. Цікаво, що "Нова Зоря" не доручає нам під цим оглядом наслідувати польську ієрархію і клир, тільки у статтях м.б. схвалює латинізацію нашої Церкви.

Щодо "ходження у сандалах" тих, яких критикується, то цю пораду редакція "Нової Зорі" повинна дати панові м.б., який воює проти всіх і вся і не щадить навіть Глави нашої Помісної Церкви, хоч зі зрозумілих причин не називає його по імені. Щоб цілковито "розправитись" із закидами пана Турянського щодо браку єдності серед нашої ієрархії, редакція не тільки помістила свій власний коментар, але ще й напевно договорила з паном м.б., який на писав до того самого числа "Нової Зорі" статтю, в якій закидає проповіді нашої Помісної Церкви, що на останній синодальній нараді не запрошено всіх єпископів. Панові м.б. і редакції "Нової Зорі" треба пригадати, що деяких єпископів багато разів запрошувано раніше на подібні наради, а вони ці запрошення ігнорували. Деякі з незапрошених єпископів не бажать співпрацювати із нашим Блаженнішим Патріярхом, інші не мають взагалі зрозуміння для ідеї помісності і патріярхату.

Виглядає, що "Новій Зорі" не залежить на тому, щоб через дискусію і діалоги дійти до пізнання правди, тільки, щоб за всяку ціну оборонити "слухність" своїх поглядів. Кожна людина має право мати свої власні погляди, їх боронити і пропагувати, але є певні межі, яких не можна переступати. Тими межами є християнська любов ближнього і пошана до правди. А правда - це не собі якась релятивна ідея, яку можна нагинати відповідно до своїх потреб, але це САМ БОГ! Ісус Христос сказав про себе: " Я Є ДОРОГА, ПРАВДА І ЖИТТЯ ". Цей закон служіння правді зобов'язує особливо католицьких журналістів, а в першій мірі редакторів єпархіяльних органів. Тактична поведінка "Нової Зорі" дозволяє нам зробити висновок, що ідеологічні позиції цього часопису є ДУЖЕ СУМНІВНОЇ ВАРТОСТІ, коли і редакція і її співпрацівники такими неетичними і нешляхетними засобами мусять їх боронити! Читач "Н.З".

КАРДИНАЛ ВОЙТИЛА
в Ченстохові

11-тому числі "Нашого Голосу" за листопад м.р. в "Справах Церкви" були подані короткі інформації про кард. Кароля Войтилу, краківського архієпископа, тепер папу Івана Павла II. Було там згадане і моє прізвище. Справа немаловажна, щоб пройти мимо неї без мого втручання.

Користаючи з чудової осінньої погоди й вільного часу, в неділю, 29-го вересня 1969 року, ми з дружиною вибрались до Дойлеставну, Па, де від 1955 року існує монастир польських монахів Павлінів, з могутнім в модерно му стилі побудованим костюлом, що є відомий під назвою "Американської Ченстохови". А й нагода до цих відвідин була не абияк. В довгому циклі відзначування Тисячоліття (Мілленніум Християнства в Польщі, в днях 28-29 -го вересня 1969 року відбулось тут понтифікальне богослуження з участю численного польського духовенства та двох польських кардиналів: краківського архієпископа кардинала Кароля Войтили та американського, польського роду кардинала, архієпископа Філадельфії, Яна Круля. В богослуженні взяло участь понад десять тисяч вірних поляків і американців - мешканців довколишніх місцевостей. Горбовина, на якій побудовано цей храм на взір польської крайової Ченстохови, була вщерть заповнена вірними, серед яких відзня чалися у своїй одностроях польські комбатанти, пластова (скаптова) і шкіль на молоді з прапорами, оркестрами і хорами. Під час богослуження непроглядні лави вірних приступали до Святого Причастя, а "міхонші" збирали до мішків багато пожертв на конечні церковні потреби.

Нам з дружиною вридли в пам'ять знаменні слова проповіді, яку до памоників виголосив кардинал Войтила: „Кажуть, що вас, поляків в ЗСА, є понад десять мільйонів ... Ну, скажімо, це трохи переборшена цифра. Нехай буде й половина з того, нехай п'ять мільйонів ... А ось цей чудовий храм, присвячений Королеві Польщі, Ченстоховській Матері Божій, не маєте ви можності вдержати власними силами й жертвами ... Чи не стидно вам? ... (В тому часі дойлеставського "Ченстохова" перебувала в чималих фінансових клопотах). Після богослуження відбувались пописи молоді, концерти хорів і панував типовий, як і на наших подібних імпрезах, богомільний настрій та пікнікова атмосфера ... На закінчення церковних і всенародних святкувань увечері мав відбутися Молебень до Пречистої Діви. Кардинал Войтила в оточенні вірних, присівши на сходах храму, разом з хорами й вірними співав популярну польську пісеньку "Гуралю, чи ці не жаль" ... Кардинал Ян Круль в пишних кардинальських шатах, стоячи побіч нього, нагадував йому: "Ойче Кардинале, Літанія до Маткі Боскей зараз сен розпочина" ... На це кардинал Войтила в піднесеному настрою відповів: "Ойче Кардинале! Матка Боска зачека, люд польські ест з нами!" ... І понеслись чергові пісні ...

Вже надворі смеркало, а й репертуар польських народних пісень вичерпувався, як кардинал Войтила, піднявшись на сходах, благословив нарід ... До нього підходили вірні, цілували його перстень і свобідно, без якихнебудь перешкод розмовляли з ним. Підійшов і я. Поцілувавши перстень, я сказав: "Слава Ісусу Христу". "Слава на віка", - відповів без хвилини застано ви кардинал, додаючи: "А, то пан ест напевно українсец!? ... Знам ваш пенкни снзик. Знам і Ваших біскупиф - д-ра Івана Бучка в Жимс. Хлюбом (гордістю) цалего Католицкего Косьцела ест ваш Арцібіскуп - Метрополіта Львовскі, кардинал Йосиф Сліпий, настоянцпа велькего Арцібіскупа і Метрополіти Ан

дже Шептицького - Князя Української Католицької Церкви", - закінчив вже українською мовою свої ввічливі слова на славу нашої Церкви і Її подвижників людяний та доступний для всіх кардинал Войтила.

На прощання, я подякував українською мовою за ласкаві слова і одержав на пам'ятку фотознімок кардинала.

З цілою гамов різnorodних почувань ми повертались цього дня додому. Ми порівнювали цю незабутню зустріч з тодішнім польським кардиналом - а сьогодні вже Папою Католицької Церкви Іваном Павлом II - з нашими подібними церковними відправами та нашими, як же не подібними до нього, деякими епископами та священиками, що ще й тепер стоять без путі і на роздоріжжю в завершенні побудови Помісної Української Католицької Церкви з Її Главою, нашим рідним Страдником за нарід і нашу Церкву, кардиналом і Патріархом Йосифом I, нашою славою у проводі!

На жаль, порівняння не випали на нашу користь!

Іван Р. Костюк

"НАШ ГОЛОС" - січень 1979. Н.Дж.

ПОЛИЧНИК

Торонто́нське „Світло” з грудня 1978 пише про причину браку покликань у нас. Ясно, що перша причина - це добробут, а далі підкреслено „злий приклад батьків”, бо критикують перед дітьми духовних отців чи вимагають від них того, чого жаден священик не може дати. Врешті - читасмо -- наше церковно-релігійне життя „розполітизувалося”, а молодь сьогоднішнього світу вже має „досить” того „політичного” християнства і хоче в церкві такі почути про Христа і Його науку, а не бути слухачами якихось „курсів українознавства”...

По прочитанні цього такі думки насуваються на серце і душу:

1. Чи котра публікація, наприклад, у жидів чи поляків написала б бувально так: перешкодою їхній молоді у службі власному народові є курси жидознавства чи польонознавства в церкві... Чи знайдеться між ними такий антисупільний тип, щоб у журналі для власного народу і підтримуваним тим же народом паплюжив власний нарід і то перед молоддю власного народу?

2. Певно, що зле, коли батьки перед дітьми критикують своїх отців духовних, але, коли це робить журнал, що має 5 тисяч накладу, перед цілою суспільністю /бож критикує, що священики не говорять у церкві про Христа і Його науку, а дають „курси українознавства”/ то чи це все правильно? Де тут розум і глузд?

3. Саме твердження, що в церкві священики проповідують українознавство - це теж явна неправда. Найперше тому, що всюди існують отакі курси українознавства і їх ведуть цілком світські люди поза церквами. До того ж ніхто з „розполітованих християн не вимагає таких курсів у церкві чи церквах. Навіть найбільше ярі патріархальні журнали цього досі не писали і не вимагали.

4. Виходить, що те саме окреслення означає щось інше в мові редакторів „Світла” - може навіть саму українську мову. Видно, що нею не можна /продовження на стор.25 /

НА ВЕЛИКОБРИТАНСЬКІМ
ПОБОЄВИЩІ
Допис з Англії

На побовищі без змін.

ІСЛЯ ВІДОМИХ ПОДІЙ у Глостері, якими сп. Августин наніс величезну шкоду доброму імені українському взагалі, нашій УКЦеркві, а зокрема єпископському санові та його позиції серед свого народу, все ніби заспокоїлось.

Отримавши за свої заслуги похвалу, а для своїх сотрудників дві "митри ганьби" за ревне вислугування не своїй страдальній Церкві, але забганкам ватиканських чиновників, усе ніби притихло. Та так лише назовні виглядає. Розкладові чинники діють далі, вперто аж до самозничення.

Масмо на увазі ганебні листи таких "душпастирів", як оо. Вівчарук і Орач у справі набуття дому Філії УКУніверситету в Лондоні, лист о. Вівчарука до діна глостерської англіканської катедрі, щоб відмовити його від уділеного раніше дозволу відправити наше богослуження в тій же катедрі, а також лист самого сп. Горняка до адвоката у Глостері у справі власности набутої там нашими вірними Церкви Доброго Пастиря. Стиль тих листів сам говорить про авторів та дає їм найкраще свідоцтво як щодо форми так і щодо стилю, а що найважніше, тає самої суті - розбудови нашої помісности, спертої на єдності та людськості.

Надбання чудового репрезентативного будинку під Філію УКУніверситету в Лондоні згадані автори назвали марнотратством. Блаженнішому закидають "злочин" бо, мовляв, перед купівлею не порозумівся з єпископом Горняком та не звернувся за порадою до англійського єпископату. А давно покликана до життя корпорація "Свята Софія" для них ще донині "загадкова" справа.

Діна глостерської катедрі о. канцлер і парох Глостеру С. Вівчарук інформує, що він має діло "з ребеліянтами", які відколюлися від Риму, що їх цілком не молитва, але пропаганда своїх гасел. Цим автори хотіли доказати, що вони все ще мають щось спільне з Римом ...

Та й сам владика попри свої правні докази, до кого належить церква у Глостері, до нього чи до жертводавців, не прогавив нагоди, щоб не "образумити" чужого адвоката, що наш Патріярх - це самозванець, який потворив собі боївки у формі Патріярхальних комітетів, які роблять всюди лиш заколот, маючи на увазі свої світські цілі. Далі назвав поіменно наші громадські організації СУБ, ОБВУ, ОУЖ та СУМ, які нібито опановані скрайніми націоналістами, що мають свою організацію на зразок мафії та тероризують усе суспільство. Вчислив поіменно репрезентантів згаданих організацій у Глостері та заявив, що коли б там дійшло до якихось незаконних дій, то саме на них спаде відповідальність за це. Тому копію цього листа він вислав до команди поліції у Глостері, щоб могли легше розібратись у цілій справі.

Так менш-більш виглядає душпастирська праця "Доброго Пастиря" наставленого над нами з Риму, який саме за таку працю поллескує потім по плечі свого вислужника, а його помічникам роздає митри. Не за душпастирську ревність, але за знудання над людськими душами.

До цього можемо ще додати масово розсилані з єпископської канцелярії розмножені на фотографаті всі антипатріярші малячіння отців Купранця, Ковалика, Дзвоника чи Кульчицького. А все "дито-скрито", щоб кінців не можна було вловити, робиться для "добра Церкви". Питання лише, якої і чиеї? Є теж інші "діла" конкретнішого порядку, як заборона парохом Нотінґаму, о. Мигалем, взяти участь в похоронах своєї родички о. крил. Матичаків у священних ризах лише тому, що "так наказав єпископ".

Коли недавно о. крил. Матичак об'їздив терен з мандрівною іконою Почаївської Богоматері, то громада у Лютоні випозичила на молебень місцеву католицьку церкву. Коли ж наряд з цілої околиці з'їхався на молебень, то застав церкву замкненою, а паламар сказав, що англійського священника телефонічно викликано до Лондону до єпископа, а церкву заборонено відчинити "схизматикам". Отже, назовні не видно баталій, маніфестацій чи наступів або відступів, але позиційна боротьба триває!

Душпастирство на колесах.

Відкинені нелюдською поведінкою та антинаціональними розпорядженнями єпископа вірні, вичерпавши всі можливості замирення, звернулися до Блаженнішого з проханням про духовну опіку. Вулвергемптон опинився на вулиці, бо тамошню церкву новоприбулий парох о. Солтис в порозумінні з єпископом „за кару” замкнув перед вірними на колодку. Вірні донині сходяться під закриту церкву та без священника співають молебень до іконки Богоматері, яку приносять зі собою. У Лондоні 16 осіб отримали заборону на письмі від єпископа заходити до катедри на богослуження. П'ятимісячні щонедільні маніфестації подавляючої більшості вірних проти драконських розпоряджень єпископа (заборона вчашати до катедри, англійська поліція під катедрою, „августинівські опричники” по всіх кутках у церкві, заборона співати молитву за Патріярха, неприймання делегацій, невідповідання на письмові прохання тощо) дали у висліді те, що більшість вірних перестала до такої церкви вчашати, бо не уважала більше її своєю церквою, українською церквою. У Глостері люди спромоглися на купівлю своєї церкви. Коли ж прийшло до посвячення, то жаден із ктиторів та благодітелів тої церкви не був допущений до середини „августинівськими опричниками” і англійською поліцією. А „люблячий” єпископ навіть не знав, чому проти нього демонстрували і не допустили до посвячення церкви. Отже, поволі, але послідовно, подавляюча більшість вірних опинилася з ласки єпископа на вулиці.

Церква без єпископа, але з Патріярхом.

Блаженніший, тривожений численними листами та делегаціями, прислав нам на час свят своїх священників з Риму, щоб наряд міг спокійно вислухати Божого Слова, міг висповідатися та мати посвячені дари Божі. „Добрячий єпископ Горняк” постарався, що досі живані нашими вірними латинські католицькі церкви замкнули свої двері перед тими присланими душпастирями, бо, мовляв, вони приїхали „не запрошені місцевим єпископом”. Параграф став вище душевної потреби! Потім ці приїжджі священники були через католицьку пресу й апостольського нунція у В. Британії суспендовані (покарані). А погребі виявились більші, ніж передбачали отці з Риму, що приїхали нас обслужити.

Тоді Блаженніший призначив нам крилошанина о. М. Матичака для постійної духовної обслуги з осідком у Галіфаксі, де вірні закупили гарну церквонь з належними просторами забудуваннями для релігійного осередку. Навчені досвідом з Глостером чи з Лондоном, де показалося, що можна бути ктитором і не мати права користати зі своєї церкви, зареєстрували вони її на Церковний Комітет, щоб згодом переписати на Святу Софію. І о. М. Матичак почав роз'їздити від осередку до осередку та сповняти конечні обов'язки. Своєї церкви закриті єпископом перед ним, чужі за старанням єп. Горняка закриті теж, тож довелося йти на початках у новітні катакомби, правити богослуження по громадських домах та по англійських церквах, які радо відступали свої дома Божі для наших потреб із простого християнського визнання, такого далекого деяким нашим формалістам у духовних ризах.

Згодом о. Микола розплянував собі поїздки так, що кожної суботи правив

дві, а кожної неділі три богослужби в різних осередках. Згодом увів тех систематичну підготову дітей до першої св. Сповіді. Зорганізував Величаве посвячення Божого Храму у Галіфаксі, місійний об'їзд більших осередків, прощу до Риму на Ювілейні Святкування з участю хору „Гомін" та балету „Орлик". В цьому році зорганізував дуже вдалу прощу до Лярдю, а зараз після того довершив посвячення церковного дому у Галіфаксі при участі маси вірних.

Тим часом за вказівками Блаженнішого Отця та при його фінансовій допомозі довершено купна дому Філії УКУніверситету та засновано корпорація Свята Софія. Отже, всі приїжджі до Лондону наші люди, яким часто список не хотів уділити побачення, мають змогу свобідно провести своє перебування в самому серці Лондону, а в каплиці щиро помолитися. Як дід Філії УКУ, так ще більше привітна каплиця, що може помістити від 100 до 150 осіб, потребують постійного догляду та обслуги. І знов пішли просьби до Блаженнішого Патріярха, щоб призначив другого священника на постійне, бо о. Миколі фізично неможливо обслужити таку розлогу парафію, як терен цілої Англії.

І врешті ми дочекалися пароха для Лондону та капеляна для каплиці УКУ в особі о. Євгена Гарабача, нововисвяченого священника нашим Блаженнішим. Так за старанням Блаженнішого оті упокорювані нелюдям списком вірні поволі виходять з катакомб, куди він їх був загнав – ідуть до своїх власних храмів Божих, де можуть молитися так, як їм їх совість наказує і національна свідомість. Тепер і наш "парох на колесах", об'їхавши весь терен перед Різдом з похідною іконою Богоматері Почаївської та відбувши у 17 місцевостях триденні моління до нашої Матінки за успіх усіх намірень нашого Патріярха, зможе спокійніше присвятитись душпастирській праці у Галіфаксі та в північній Англії. Хоча це ще далеко до нормальних обставин праці в одній парафії, але все таки велике відтяження долати з тижня на тиждень сотки миль, спати, де добрі люди приймуть, з'їсти, коли знайдеться пригожий час.

Що у нас змінилося?

На початку всі 12 священників стали сліпопослушно за списком проти своїх двох братів-священників, які віддали себе до диспозиції Блаженнішому, за що були усунені з нашого екзархату.

Коли розгорілася неперерілива в засобах боротьба, в якій сторона спископська явно виступила проти особи Блаженнішого як Голови УКЦеркви проти голошених ним ідей привернення нашої помісности та проголошення Патріярхату, проти патріяршого руху, а вслід за тим проти цілого зорганізованого громадського сектора на цьому терені, тоді деякі отці почали відмежовувати себе від такої „душпастирської праці". Вони не поривали офіційно з єпископом, але у своїх парафіях не стосували сліпо отої підлобредливої про типатріяршої кампанії. Вони не поривали контактів з людьми, з громадськими установами; брали активну участь у всіх імпрезах із своїми вірними. У їх парафіях не було ані заворушень, ані навіть бойкоту таці, хоч вони не оприділили себе до патріярхального табору. Таких священників ми маємо трьох, а четвертий, василіянин також з обережности зайняв таку саму поставу. Натомість решта отців зі шкіри вилазила, щоб догодити спископові та його ультральоялістичній поставі до Римської Курії, яка завела коломиїрку з Московю. Там донині тривав не лиш бойкот таці, але люди взагалі перестали ходити на богослуження, щоб не грішити невідповідною поведінкою проти священників, що поставили кар'єру вище добра своїх вірних, своєї рідної Української Церкви.

Тепер два із згаданих вище священників, яким громада влаштувала величаві 40-літні священничі ювілеї, наділені Блаженнішим крилошанськими хреста-

ми, поминають явно-славно у богослужбах Главу нашої Церкви як Патріярха, а список їх якось не суспендує! Оце змінилося. І ми певні, що й інші священники придуть до розуміння, що вони мають голосити любов і справедливість для народу, а не виключою для спискока; що без вірних вони нікому непотрібні; що своєю дотеперішньою поведінкою вони не лиш приносили розрив у нашу Церкву, але понижували священичу гідність, зводячи її до позиції лакея свого пана.

Оце вже змінилося, а отверезіння прийти мусить, як день по ночі приходять!

ПАСТІРІ БЕЗ СТАДА

ЩЕ ПРО ПРОЩУ ДО ЛЮРДУ ТА ДЕЩО ІНШЕ Коли ми приїхали до Люрду, щоб помолитись за успішне проведення 1000-річного Ювілею Хрещення Руси-України та за здійснення всіх плянів нашого Патріярха, зокрема за МИР і ЄДНІСТЬ в нашій Церкві - то й там нас досягнула „любляча рука” нашого ревного владики. Один з каноніків у Люрді, коли зайшла мова про час для нашого богослуження у чері, сказав таке: "Нас опередили, що придуть українці з Англії, які від кололися від Риму, стали схизматиками". Чи ж повше сказане не покривається вповні із заявою, складеною у телевізії та для англійської преси саме не ким іншим, як сп. Горняком? Ось зразок духовної опіки над повіреною собі паствою, ось зразок розважного і люблячого пастиря! Коли таке попередження і не вийшло безпосередньо з канцелярії екзархату, то так поінформувати міг лише хтось з англійських спискоків на проханя або навіть і без проханя сп. Горняка. Та ж того роду заяву почули англійці не від когобудь, а з найбільш авторитетного джерела, бо від самого екзарха.

Вигнав нас із "своїх" (нами набутих) церков в Англії, тепер хоче ще домогтися, щоб і в Люрді ми не могли вільно помолитись!

Під час нашої проці у Люрді нам попала в руки місцева газета "Журнал дель Гроте". В цьому журналіку, поруч статейки про нашу Церкву та про прощу наших вірних з Бельгії, нашу увагу привернула світлина групи прочан-українців з Бельгії.

На знімку бачимо спискока-відступника від нашої УКЦеркви під проводом її Голови, Блаженнішого Отця Йосифа - сп. Мирослава з дуже пригнобленою міною, бачимо його кандлера, нагородженого Східньою Конгрегацією за громлення "патріярхального руху" теж "митрою ганьби", дуже бундючного, бачимо щось 7 чи 8 сестер-монахинь і 12 цивільних прочан, а треба пам'ятати, що в Бельгії проживає трохи менше наших братів, ніж у Британії.

За кілька тижнів відбулася проща до Банни у Бельгії, вже без спискока Марусина, але при участі 6 священників і понад 600 прочан. Вони молилися за успішне проведення 1000-Ювілею Хрещення України та за поворот нашої молоді до своєї Церкви.

І знов цифри говорять самі за себе. Відступство від свого Голови, ламація церковної єдності мусить довести до того, що того роду пастирі залишаються скоро зовсім без стада. Не допоможуть ніякі засоби, ніякі закони, ніякі застрашування. Життя перейде над ними до денного порядку. Вони, як полова з вітром, розсипляться, а здорове зерно залишиться!

Читаємо з преси, а теж приватно довідуємось, що наші три відступники від церковної єдності, три "владики" з Югославії, нині без охорони державної поліції між своїми вірними показатися не можуть. Чей же там хіба не

"бандерівці хочуть в церкві володіти".

Знаємо, що сп. Марусин цілий рік боявся показатись у Бельгії між своїми вірними, озлобленими за його бунт проти Голови нашої УКЦеркви та за борону священникам поминати нашого Ісповідника, Верховного Архиспископа, не лише Патріярхом, але навіть Верховним Архиспископом.

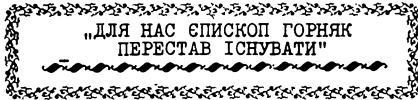
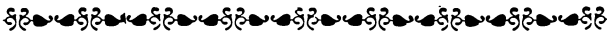
Знаємо, що від злочасного виступу у Ковентрі восени 1975 та від своєї оchorючої Іх Блаженство проповіді в Лондоні сп. Августин Горняк теж не показується між своїми вірними вже три роки. Єдина спроба виїхати святити церкву у Глостері закінчилась соромною втечею. Навіть охорона замовленої англійської поліції не могла спинити виявів "любви й пошани" до свого владики.

Але у звітах та в пресі список має сміливість твердити про "фіфти - фіфти". Робить він це не для пустословія, але для попертя своїх цифр, поданих для Ватикану про фреквенцію на його богослужбах. А щоб все таки якось прикрити ганебну цифру - сорок осіб у катедрі на богослуженні, то організуються оті "проти" до Лондону, щоб хоч раз на рік мати в катедрі коло 100 осіб. Як довго можна таким способом жити та людей дурити? Вже ні ні пастирі без стада, а що буде далі?

Варто над тим застановитися теж і наказодавцям з Риму!

Лондон, Англія.

Володимир Гоцький.

Про ситуацію на терені великобританського екзархату
(стан з грудня 1978 і січня 1979) нам пишуть:

МИ ПРОСИЛИ єпископа не ламати нашої церковної єдності, не дискредитувати того кольосального капіталу, який нам залишила наша Церква у спадщину. Потім ми демонстрували, надіючись, що це покаже дійсне відношення сил за й проти. Коли ж і це не принесло розв'язки, тоді на нас поспішали доноси, дискримінації, плугавлення в чужій пресі та користування чужими чинниками для переломання нашої стійкості. Ми перенесли справу перед Апостольський Престіл, домагаючись відкликання єпископа, який утратив довір'я й викликав до себе "одіум плєбіс". А коли й це не мало позитивних для нас успіхів, а навпаки - противна сторона отримала похвали та відзначення, нам не залишилося нічого іншого, як повне ігнорування та ізоляція "болячки". Для нас єпископ Горняк ПЕРЕСТАВ ІСНУВАТИ! Були голоси, щоб вимагати від Блаженнішого його суспендувати за нанесені нашій Церкві шкоди. Але із змінами на папському престолі всі ці плани вляглися. Маючи своїх сталих свячеників, ми приступаємо до позитивної розбудови нашого зруйнованого єпископом релігійного життя. Про це багато людей не знає і все ще надіється, що в нас можлива якась поправа ситуації, якеь порозуміння. Коли ж останньо сп. Горняк написав поучення Блаженнішому, що той виступає проти церковного права, що його послання збігається із церковними канонами, то про яку співпрацю може бути мова?

Ось відбулася "приміція" нашого нового священника в Лондоні. Впроваджував його о. митрат Музичка, що приїхав на Різдвяні свята до нас помагати

у великій парафії. Він так привітав нового священика: "Вже три роки терпимо наругу, незаслану, терпять з нами ціла наша Церква. Відтручених бере у свою опіку сам Блаженніший і присилає їм своїх священиків, які разом з вами терплять наругу від тих, що своїм Богом зробили сухі закони, забуваючи про людські душі. Блаженніший мав певні труднощі при висвяченні нового священика. Та він знайшов геніяльно пряму відповідь: "Я висвятив його, щоб люди мали свою Службу Божу, щоб люди могли радісно святкувати Різдво"! І всі опоненти втихли перед цим простим аргументом. На першому місці людська душа, а на другому – всякі закони.

Після богослуження із стисканням голов вірних було мале прийняття в залах Філії УЖНіверситету. Було коло 60 представників різних установ з родинами. Наперед привітання хлібом-сілля та запевнення, що були й останемо вірні своїй Церкві та будемо помагати нашому новому парохові у його відповідальній праці для добра Церкви й нашого Народу. Потім многоліття новому парохові і при вині легка перекуска, приготована жіноцтвом. В атмосфері свобідних розмов ознайомлювався отець з місцевими діячами.

На всі провокаційні та очорнюючі напасти відповідаємо конструктивною розбудовою нашої помісности. Постійно й послідовно, не оглядаючись на чужі вітри ні на своїх кочубеїв та яничарів, робимо своє діло!

В. Г – кий.

ПОЛИЧНИК

/продовження зі стор. 19 /

про Христа говорити і його науку викладати, бо проповідь українською мовою буде тільки „курсом українознавства“...

5. Саме ж „Світло“ теж не пише лише про Христа і його науку, а часто критикує наш церковний порядок чи слушні змагання і, розповідувачившись лас бандерівців явно і неявно. А писати в тім же числі наперед, щоб не підірвати авторитету нового Папи – то це чиста релігія? Бож його, авторитету Папи, жадна, навіть найбільш націоналістична газета, досі не підривала.

6. До речі кажучи, у церкві треба теж курсів українознавства, бо мусимо висвітлювати минуле українського народу під кутом релігійним і правильним, а не під кутом нехристиянським. І ясно, що курсів українознавства в церквах найбільше бояться вороги Церкви та релігії взагалі і теж наша нині так полівачена молодь, через занедбання її саме Церквою, а між тим і редакторами „Світла“. Що нині наша молодь вимагає дурниць, то винні ті, що не вміли говорити про Христа як Сина Чоловічого, і тому ось таке настало. І ще дивно, що батьки не сміють вимагати від отців, а молодь навіть не вимагає, але на неї ті отці духовні покликаються!

Наша суспільність купує і читає та й обтирається, не реагуючи на плівання їй в очі. Каже наша приказка, що можна -вибачте! - насмородити тому, хто носе не мас... І нині наша суспільність не протестуючи проти такового нахабства, теж дозволяє, що перший ліпший всезнайко буде її зневажати. Цікаво, що ці монахи не пишуть ще про одну причину браку покликань – це вони самі та їхня безвідповідальна поведінка. Хто дасть сина, щоб той син потім свого батька лаяв публічно в журналі українським?

Д. Печигора

“РІДНА МОВА – ЦЕ БОЖИЙ НАКАЗ”

"ВСЬОГО ПОТРОХИ" Є В НАС ЩЕ І ТАКІ ЛЮДИ. - Скромний і працьовитий мирянин з Міннеаполіс (Міні.), Михайло Копцюх, що походить з Західньої України, став добродієм-меценатом Української Католицької Церкви, пожертвувавши на її потреби 60 тисяч доларів. Важко працюючи в хемічній фабриці та складаючи цент до centa, він думає про те, на яку добру ціль призначити свої ошадності. Довідавшись про повернення теперішнього Патріярха Йосифа на волю, Копцюх виніс рішення: наш Митрополит зробив велику жертву Богові, Церкві і народові, а я зроблю скромнішу, відповідну до моїх спроможностей. Так виникла думка пожертвувати заощаджені на чужині гроші на рідну Церкву, на її розбудову чи й на боротьбу за права її постійно кривдженого і зневажаного Божого народу. Зробивши рішення, він з радістю склав дар на згадану ціль, кажучи: "Поки живу, все буду пам'ятати про нашого заслуженого Провідника!"

Письмова подяка від Його Блаженства стала для зразкового мирянина Михайла Копцюха найкращою пам'яткою, а його шляхетна жертва повинна стати для інших гідним прикладом до наслідування!

Не слід забувати про 10-мільйонову Патріяршу Фундацію, яка звільнить нашу Церкву від "ласки" з боку тих, що дають гроші, а разом із цим пред'являть собі право розпоряджатися нею по своїй волі без уваги на її інтереси.

ЦІКАВИЙ МАЛИЙ „ПЛЕВІСЦИТ“ ЗА ПАТРІЯРХАТ. У різдвяному числі торонтонської єпархіяльної газети „Наша мета“ поміщено ряд святкових привітань з нагоди Різдва за традиційним календарем. Цікаво може бути лектура цих побажань, а ще цікавішими - висновки. На 15 привітань від різних парафій, здебільшого з Торонта й околиці, є такий розподіл:

- 8 парафій вітають Блаженнішого як Патріярха,
- 4 називають Главу нашої Церкви „Первоієрархом“,
- 2 вітають загально „нашу Ієрархію“,
- 1 вітає „Блаженнішого Кардинала Йосифа, Верховного Архiepіскопа Львівського“.

У нашій торонтонській єпархії є коло 40 парафій, отже, лиш частина їх помістила в газеті привітання, і тому ці підсумки далеко не можуть відзеркалювати загального стану єпархії. Знаємо, що саме в парафіях, від яких не було привітання, головню з Квебеку та північної частини Онтарію, є багато пропатріярхальних священників.

Але навіть це невелике число є цікавим показником. На чотири парафії, які називають Блаженнішого лише „Первоієрархом“, є три василіянські й одна редемптористська. Дві, що вітали „нашу Ієрархію“, зробили це найправдоподібніше, не надаючи ваги титулуванню Глави нашої Церкви, бо нам відомо, що в одній з цих парафій настоятелем є знаний патріярхальний священник. Щодо одної парафії, яка Блаженнішого Патріярха Йосифа уважає лише кардиналом і „Верховним Архiepіскопом Львівським“, то нею є катедральна парафія св. Йосафата, де настоятелем є о. д-р Роман Даниляк, відомий легаліст і кандидат на єпископа-наслідника з ласки Східньої Конгрегації. Його неольояльність до Іх Блаженства та антипатріярхальні дії так само добре знані.

Цікаво, що з усіх 15 парафій 7 вітають від імені отця чи отців і парафіяльної ради, 6 від отців і церковної ради, 1 від отця і церковного комітету, а 1 лише від отців. Виглядає, що там, де є парафіяльні чи церковні ради, мабуть, вибрані, впроваджуються в життя постанови наших Синодів про притягнення мирян до співвідповідальности за парафіяльні справи.

АНОНІМНИЙ АФЕРИСТ ЗНОВУ ПІДНОСИТЬ ГОЛОВУ. — У листопаді і грудні минулого року та на початку цього року розіслано з різних місцевостей Канади, Англії і ЗСА анонімні листи - антипатріархальні пасквілі. Вони з'являються, як і кілька років тому, відбиті на зірках під наклепним заголовком, вирізаним з інших періодиків, особливо пропатріархальних. Між іншим, нам попало таке одне число з наклеюючою заголовної сторінки й адреси „Мирянина”. Іноді подаються адреси фіктивних відсилачів цієї брудної писанини. Саме треба сказати кілька слів з приводу змісту цієї „захаявної” творчості. Це груба порнографія, прибрана у форму малодотепних віршів, іноді в латинській трагедії. У цих „творих” паплюжаться різні особи, починаючи від Патріярха Йосифа, а кінчаючи на священниках і мирянських діячах, активних у патріархальному русі. Переповідати зміст цієї продукції звихненої людини немає глузду, бож це все жахливо простацьке і брудне.

Редакція „Мирянина” /річник 1972, ч. 11 - 12/ у статті „Хто автор „Кропила?” розкрила анонімного афериста, вмістивши його світліну. Ним понад усякі сумніви був усім відомий з прізвиська монах-василіянин, що є священником - „вагабондом” десь у Канаді. Сьогодні редактор „Мирянина” знову стверджує, що ці нові пасквілі належать авторству згаданого вище афериста і є плодом його дурійки. Однак ця дурійка вже перестала бути персональною. Він очорнив ім'я українського священника та свого монашого чину. Вже минуло 7 років - досить часу, щоб його наставники зрозуміли, що конкретно з цієї зворотної морально людиною зробити якийсь порядок, тим більше що її прізвисько фігурує в поважних журналах як автор статей і розвідок на церковні теми. Ще прикріше, що ця людина не діє сама, а має допомагачів з кіл духовних і світських. Їх конечно треба також розкрити і здемаскувати в українській громаді. Очікуємо санкцій супроти цього негідника з боку його духовних настоятелів!

В АНГЛІЇ ДАЛІ ПОДВИЗАЄТЬСЯ ПАН ДАНИЛІВ. — У наших руках ще одна писанина, що її наші кореспонденти прислали з Англії. Це „квартальник українських справ” п.з. „За нашу майбутність”, що його видає мгр. Теодор Данилів. На 20 довгих, густо битих машинкою сторінках /розмножених на цуклостилі/, багато чого написано - злобно і хаотично. Цей пан магістер спеціалізується в оборюванні Патріярха Йосифа і взагалі патріархальників. У цьому він солідно конкурує з Т. Мигалем, К. Дмитруком та Гальським з львівської „Вільної України”, „Вістей з України” та журналу „Людина і світ” у Києві. Ця людина має таку підсвідому ненависть до нашого Патріярхату, що це межує з психопатією.

Лише в одному числі, яке маємо перед собою /ч.25/ вилито ціле відро бруду і злоби на Блаженішого Йосифа, на його близьких священників-співробітників, на УПСО, на СУВ в Англії та місцевий патріархальний комітет, на українських Владик, що відкрито заступають патріархальну лінію /Кир Іван Прашко, Кир Ізидор Борецький/, на банкерівців, Українську Дивізію на окремих осіб /зокрема дісталосся там багато проф. В. Маркусеви з Чикаго/. Стільки там нагороджено нісенітних „аргументів” і „фактів”, що годі це трактувати поважно. Мгр. Данилів дуже бажав би, щоб з ним ставати до дискусії. Цього ми не будемо робити, а цих кілька слів призначено лише на те, щоб звернути увагу читачам ще й на курйоз „данилівщини” в Англії, якому спритно користуються і підтримують екзархальні кола.

Данилів приймає позу бідного редактора-прошачка, що стоїть під муром з капелюхом і просить, щоб хтось кинув туди лепту на „цінну газетку”, бо видавати і розсилати 800 примірників справді таки коштує. Але не важли-

во, чи впадуть туди монети, чи ні, „газетка“ буде далі появлятися, бо чиясь каса таки платить...

ЗЛІКВІДУВАЛИ КОЛЯДУ. — Це таки дослівно так: зліквідували в катедрі св. Отця миколая в Чикаго цьогоорічну коляду за новим чи й за старим стилем. Волетень „Катедральні вісті“, а також катедральні отці в радіопротграмі оголосили, що вже цього року не будуть ходити колядники, бо немає людей, а також не буде доброї погоди. Натомість закликали катедральних парафіян, щоб гроші складали в канцелярії, а їм заколядують отці в радіо з...платівки. Вже наперед знали, що буде погана погода /вона й була, але це радше пошкодило бідним старокалендарникам, які все таки ходили колядувати! /і що людей не буде - от, як ми зберігаємо традиції, шановні новокалендарники! Одної "традиції" не забули - платіть гроші за коляду! Здавалося, що після досвіду з-перед 15 років таки чогось навчилися отці духовні та їх горливі послідовники з інтелігенції, головню новоприбулі патріоти. Ми думали, що з другого боку Чикаго Авеню повіє теплішим вітром і в сторону катедрі. Але є сили, які чогось цей вплив спиняють і пруть до свого - асиміляції та латинізації.

ЧИ ВАСИЛІЯНКИ — УКРАЇНСЬКИЙ ОРДЕН? — В кореспонденції п.з.„Сестри Василіянки відкривають святкування року святого Василя“ /„Свобода“1979, ч. 24/ вмішена світлина учасниць святкувань 1600-річчя смерті св. Василя Великого. Під світлиню є пояснення з іменами сестер. Поруч із такими іменами, як Теодосія, Йосафата, Анастасія, Євгенія, Марія, Анна, Ольга, знаходимо теж такі: Міріям Клер, Аполонія, Мері Сесілія, Рафаеля, Джем, Джермен... Напрошується питання: чи Сестри Василіянки є українським монашим орденом і чи признаються до приналежності до нього? Друге питання: скільки сестер володіє українською мовою і відзивається до шкільних дітей бодай деколи мовою українського народу, щоб пам'ятали, де їх корінь? Питання поставлене, але відповіді на нього не сподіваємося. Все ж, брак відповіді є не раз навіть дуже вимовно відповіддю...

„КІСТКА В МОЛОЦІ“. — Коли редактор василіянського „Світла“ о. Купранець висловив вимогу, що в церкві треба говорити лише про Христа і його науку, то ця вимога прекрасно стосується до таких випадків, як той, що стався 31 грудня м.р. в церкві св. Кра в Нью-Йорку. Тамошній парох, о. В. Гавліч ЧСВВ кинув із проповідальниці важке обвинувачення на zorganizований мирянський рух, мовляв, демонстрації, що їх влаштовували члени цього руху, були також причиною смерті митроп. Йосифа Шмондюка. Мирні демонстрації, про які згадував о. парох, мали місце кілька років тому, коли серце тодішнього стемфордського владки було зовсім в порядку, що стверділо пізніше лікарське обстеження. У Філадельфії митрополит не мав ніяких особливих прикостей, тож ледве чи якась лікарська установа могла б ствердити, що митрополит умер від демонстрацій. Отець Гавліч не сказав, звідки він роздобув таке ствердження - мабуть, це його особиста думка. Тож виступ о. пароха в церкві „піднесеним голосом, з криком і патосом“ - так пише місячник „Патріярхат“ з лютого 1979 - викликав зовсім протилежний ефект: отець парох, намірившись ударити по нелюбленим патріярхальнім русі, ударив по власнім авторитеті.

КАРДИНАЛ ВІЙО, державний секретар Ватикану, досить несподівано розпрощався з цим світом. Про нього „Мирянин“ не може сказати нічого більше, як те, що сказав за попередніх десять років. На жаль, небіжчик, так само, як пок. Папа Павло VI, не буде записаний в історії УКЦеркви як її

Д Р У Г А З А Я В А
Іх Блаженства Патріярха Йосифа.

ДОПОВНЕННЮ ДО СВОЄЇ ЗАЯВИ, що була появилася зараз після вибору папи Івана Павла II, Іх Блаженство Патріярх Йосиф висловив наприкінці 1978 р. низку думок, які були опубліковані в паризькій місячнику "Культура". Очевидно, це не тільки індивідуальні вислови самого Блаженішого Патріярха, але й підсумування того, що відчувають і чого сподіваються всі живі духом вірні та духовенство нашої української Церкви.

Подасмо в скороченні хід думок тієї заяви:

Папа, слов'янин-поляк, певно усвідомляє однаковість історичної долі обох народів, українського і польського, яким приносить поневолення спільний ворог - Москва. Обом сторонам треба організувати взаємну поміч і оборону від московського комунізму, який спершу поневолив Україну, а потім Польщу. Треба сподіватися, що папа, колишній підпільник і борець за права народу, буде сприяти змаганням українців, «хіба що вітри в Римській Курії віятимуть далі в протилежнім напрямі». Можна надіятися, що папа подасть помічну руку угнетеним, але нескореним українцям, які зберегли останки своєї Церкви на чужині. Цю Церкву дотепер трактовано по-мачушиному, щоб відірвати її від кореня в Україні і підпорядкувати виключно латинським впливам, що рівняється її упадкові. Щоб цьому запобігти, є необхідне визнання українського Патріярхату та об'єднання всіх єпископств в одній помісній Українській Церкві згідно з декретами Вселенського Ватиканського Собору. Такий екуменічний жест був би одночасно виявом доброї волі і християнського духа Ватикану. Щодо зауважень, що визнання Патріярхату Української Католицької Церкви може пошкодити діалогові Апостольської Столиці з російською Православною Церквою, то треба сказати, що цей діалог треба зревідувати, бо москалі відомі з того, що ніколи не додержують ні зобов'язань, ні обіцянок.

Наприкінці висловлена надія, що теперішній папа, поставлений долею в осередку універсальної відповідальності, напевно виявить більше широкого зрозуміння для нерівної оборонної боротьби української Церкви, ніж досі виявляла польська ієрархія. Закінчується висловлення таким реченням:

„Прагнемо, щоб ці наші надії сповнилися!”

ВСЬОГО ПОТРОХИ /продовження зі стор. 28/

прихильник. Зав'язавши діалог з Москвою, він своєю поведінкою спричинив багато турбот вірній до героїзму, але уважаній за „непотрібну” УКЦеркві під проводом Ісповідника Віри, Патріярха Йосифа. Заборони українській католицькій ієрархії відбувати синоди теж походили з його канцелярії. Митри і відзначення противникам Патріярхату в Англії призначалися не без його відома. Зрештою, коли про свої діла він уже позвітував на Божім Суді, мирна УКЦі залишається лише бажати, молитись і старатись, щоб опорожнене місце зайняв хтось прихильний до людських прав релігійних спільнот, які бажать жити і не думають умирати.

З ГАСЕЛ УКРАЇНСЬКОГО РОКУ ДИТИНИ

Пам'ятай, що твоя дитина має вчитися згідно з Божими законами і стати вартісним та вірним членом своєї Української Церкви!

„МИРЯНИНІВКА”

Уявіть собі величезний полуцисок, у якому дно вкрито травою, а криси - лісом. На галяві оселя - житловий домок, оподаток катедр для гостей, що влітї тут відпочивають. Поруч здіймається крутий горб, порослий дїбровою, чудова декорація околиці.

Нема тут ні купального басейну, ні пристроїв для модерних розваг, зате є чар природи, тишина і спокій. Над домиком, що був колись старосвітською хатою з колод, спосних „на зруб”, схиляються пишні норвезькі сосни і шумить кучерявий дуб. А ногами хутір іскриться роями іскор-світляків і прислухується до підпідьомкання американських „перепелиць”-вупервілів.

Не лякаються хутора ні співучі пташки, ні сарни, ні зайчики - всі почуваяться тут, мов у себе вдома. Цей величний храм природи кличе не лише до відпочинку, але й настроє до молитви Творцеві, що створив таку красу. І справді, вам може здаватися, що там дерева моляться своїм шумом, а вечірній туман стелиться долиною, мов велетенське кадило на містичній Бечірні.

На цьому хуторі проводили літо кільканадцять років його власники, п-ство Пелагія і Крїї Теодоровичі. Тут Крїї відновляв своє надщерблене здоров'я, тут і працював, редагуючи щороку літнє й осіннє число „Мирянина”. Тут складалися пляни числа, обговорювалися проблеми і теми, писалися статті і переписувалися начисто на машинці для друкарні. Пошта привозила і відвозила листи, дзвонив телефон зі світу, приїжджали на довше чи коротше перебування люди - не було коли скучати.

Хутір був найкращим ліком на зболіле серце власника. Коли б не хутір із своїм повітрям, щebetом пташат, пахошами і спокоєм, Крїї не був би міг видавати „Мирянина” впродовж 11 років. Хутір додавав йому сили перебувати прикрї зими в Чікаго. Тим то цей хутір, розташований у лісі на віддалї трьох миль від містечка Вісконсин Деллс, дістав заслужено неофіційну назву „Мирянинівка”.

Цих кілька слів на похвалу чудовій „Мирянинівці” нехай будуть причинком до біографії вибулого з-між нас редактора „Мирянина”, ПАНА МИРЯНИНА.

НА СМЕРТЬ МИРЯНИНА /закінчення з 8-ої сторінки/.

квін із запевненням його і нас, що він вів чесну боротьбу, і в ній зібрав ми багато благословених плодів, хоч далеко ще не всі! Боротьба триває, змагання не закінчені, добра справа очікує борців, послідовників славної пам'ятї редактора Крїя Теодоровича, нашого прикладного і незабутнього го Мирянина.

ПОМОЖІМ !

ЗАКЛИК ДО ЛЮДЕЙ ДОБРОГО СЕРЦЯ !...

Збірковий список ч.23

пожертв на додаткову фінансову поміч
для українських студентів богословії
в Канізіянумі (Інсбрук - Австрія).

+ + • + +

277.	Мирослав Лозинський	- Ельмгурст, Н.Й.	100,00
278.	Стефан Гук	- Ірвінгтон, НДж.	20,00
279.	Теодор Кулинич	- МекДоналд, Огайо.	20,00
280.	Стефанія і Лев Іваші	- Філадельфія, Па.	20,00
281.	Андрій Торський	- МекДоналд, Огайо.	20,00
282.	о. Петро Гардібала	- Йорктон, Саск.	10,00
283.	Стефанія Слсар	- Ріджевуд, Н.Й.	10,00
284.	Таня Кривулич	- В. Спрінгфілд, Масс.	5,00
285.	Роман Левицький	- Трентон, НДж.	5,00
286.	Мгр. Володимир Різник	- Чикаго, Ілл.	4,00

Разом 214,00

Попередні збіркові листи 6256,50

Разом до 31 грудня 1978 р. 6470,50

ХТО ЧЕРГОВИЙ?!

Рідна дитяча книжка-зброя в бою за душу нашої дитини!
В кожній українській хаті-родині-рідна дитяча бібліотека!

Шановним Жертводавцям
складаємо сердечну подяку

Редакція "Мирянина".

ЛІТЕРАТУРНА НОВИНКА!

У видавництві „Ставропігія“
появилася збірка поезій
на релігійну тему

Романа Завадовича

„З БУДНІВ У СВЯТО“

із вступною статтею В. Маркуся

Ціна — у м'якій оправі — 3 дол.
у твердій оправі — 5 дол.

При замовленні понад 5 прим.
— 25 % знижки

Адреса в-ва: „Stauropo-
gion“ Publishers, 2226 W
Chicago Ave., Chicago, Ill
60622.

Вже є в продажу
10-ий випуск
ЦЕРКОВНОГО КАЛЕНДАРЯ-АЛЬМАНАХА
на 1979 рік,

що повився у видавництві
Братства св. Андрея
Первозванного в Чикаго.

200 сторінок друку з багатим істо-
рично-церковним і літературно-ме-
муарним змістом.

Книга багато ілюстрована з кольо-
ровою обкладинкою „Хрещення Руси
— України.

Ціна — 5 дол., при замовленні по-
над 5 прим. — 25 % знижки.

Замовляти на адресу:

BRATSTVO SVIATŌHO ANDREYA,
Ukrainian Catholic Lay Brotherhood of Saint Andrew
2247 West Chicago Avenue
Chicago, Ill. 60622

ЩО СКАЗАВ ПАПА ЗАКАРПАТСЬКИМ ЄПИСКОПАМ?

Варто згадати досить „промовисту” авдієнцію 5 карпаторуських - русинських - візантійських чи як там хочете єпископів східнього католицького обряду пітсбурзької митрополії в листопаді м.р. в Папи. Єпископи, між ін. покликалися на традицію своєї Церкви в Америці. У своїй відповіді Папа, промовляючи, як і вони, англійською мовою, сказав:

„Собор Ватиканський II заявив: „Усі повинні усвідомити, що є справою найбільшої важности зрозуміти, шанувати, зберігати і плекати надзвичайно багату літургічну і духову спадщину Східніх Церков, щоб вірно зберегти по вноту християнської традиції /Unitatis Reintegratio 15/. Собор також заявив, що „все наслідство духовности і літургії, дисципліни і теології Східніх Церков у їх різnorodних традиціях належить до повного католицького і апостольського характеру /там же 17/”.

Мої брати єпископи! Я сердечно шаную й оцінюю гідні пошани традиції, до яких ви належите, і ВАЖАЮ, щоб вони процвітали. Я бажаю кожному членові Католицької Церкви любовно плекати його власні традиції. „Це бажання Католицької Церкви, щоб кожна індивідуальна Церква або обряд зберегли свої традиції, повні й цілковиті, достосовуючи свій спосіб життя до різnorodних проблем часу і місця” /Орієнталієм Екклезіарум 2/. Ви і Церкви, якими ви управляєте, повинні відповідно дорожити своїм насліддям і дбати, щоб передачі їх ненарушеними майбутнім поколінням”.

Варте уваги й те, що наприкінці авдієнції Папа уважав за відповідне заговорити до єпископів мовою, яку вони повинні уважати своєю рідною: „Під кінець хочу додати кілька слів по-руськи в мові ваших предків. Складаю Вам мій сердечний привіт, а рівночасно і ширю подяку за вашу візиту до мене, наслідника святого Петра на римським престолі”....”

Цей україномовний текст був зміщений у ватиканським офіціозі „Оссерваторе Романо” 24 листопада, а це може давати підставу до здогаду, що він був опублікований на бажання Папи. Коли закарпатські єпископи зверталися до Папи лише англійською мовою, а він заговорив до них також „по-руськи”, мовою їхніх предків, то нема сумніву, що Папа хотів підкреслити потребу шанувати предківську мову кожного народу, яка разом із літургічною і духовою спадщиною належить до гідних пошани християнських традицій.

А як у нас, на переселеннях, у більшості церков і церковних організацій?

THE LAUMAN
МИРЯНИН
 КВАРТАЛЬНИК НА ПРАВАХ РУКОПИСУ

ВШ.Кольпортерів і Передплатників просимо негайно полагодити ліквідаційні справи

PRINTED IN U.S.A.

1219 North Avers Avenue
 Chicago, Illinois 60651

chicago press corporation
 1112 NORTH HOMAN AVENUE • CHICAGO ILLINOIS 60651

